มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

การประชุมวิชาการระดับชาติ
การวิจัยประยุกต์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ครั้งที่ 6 ประจำปี 2567
National Conference in Applied Research
NCAR NBU

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาทุนมนุษย์ในยุคดิจิทัล

Educational Management for Human Capital Development in Digital Era

จัดโดย...
สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

วันศุกร์ที่ 29 มีนาคม 2567
ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

ด้านสังคมศึกษา

WWW.NORTHBKK.AC.TH

สารบัญ

			หน้า
S026L	ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านเวปไซต์สื่อกลางการติดต่อซื้อ-ขาย (E-Marketplace) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร	ทิพมาศ รัตนพิทักษ์	394
S027L	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพบริการโลจิสติกส์ในการกลับมาใช้บริการเดลิเวอรี่ผ่านทางแอพพลิเคชั่นของร้านเซเว่นเดลิเวอรี่แห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ	ธารกมล ฐานะชาลา ณปภัช เพชระบูรณิน	405
S028L	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี	เฉลิมพล นุชอุดม สุวัจ รชตวัฒนกุล สนใจ รชตวัฒนกุล	417
S029L	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา	เฉลิมพล นุชอุดม สุวัจ รชตวัฒนกุล สนใจ รชตวัฒนกุล	430
S030L	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร	จำนรรจ์ หลงกระจ่าง วฤดดา สังวรกิตติวุฒิ	443
S031L	การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในธุรกิจค้าปลีกด้วยแรงผลักดัน 5 ประการ	สถาพร คูประทุมศิริ พิศมัย จารุจิตติพันธ์ ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์	455
S032L	การจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อประสิทธิภาพของธุรกิจนำเข้าผักและผลไม้จากประเทศจีน	Lan Hehui ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์ เกียรติชัย วีระญาณนนท์	463
S033L	คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการท่องเที่ยว ที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว	ปิยาภา พรหมทอง กานสิลักษณ์ วัฒนอุดมศิลป์	475
S034L	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานในสถานีบริการน้ำมัน (เชลล์) ในกรุงเทพมหานคร	บุษราคัม โพธิ์ทอง ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	486

S028L: การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

PARTICIPATION IN COMMUNITY DEVELOPMENT OF THE PEOPLE IN BUENG KHO HAI SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, LAM LUK KA DISTRICT, PHRA PATHUM THANI PROVINCE

เฉลิมพล นุชอุดม [1] สุวัจ รชตวัฒนกุล [2] สนใจ รชตวัฒนกุล [3]
[1, 2, 3] อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสานวิธีการวิจับเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 21 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคเชิงพรรณนา การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 370 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และ มอร์แกน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่า 1) ด้านการตัดสินใจ ควรจัดให้มีการทำประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงแผนในการพัฒนาชุมชนและกำหนดวันให้เหมาะสม 2) ด้านการปฏิบัติงาน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของประชาชน 3) ด้านการติดตามประเมินผล ควรจัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละปี เพื่อชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบ นำเสนอผลการดำเนินงานผ่านทางโซเชียลมีเดียเพื่อง่ายต่อการติดตามตรวจสอบ 4) ด้านการรับผลประโยชน์ ควรดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของประชาชน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม พัฒนาชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห

Abstract

The objectives of this research are 1) to study participation in community development of people in Bueng Kho Hai Subdistrict Administrative Organization, Lam Luk Ka District, Pathum Thani Province 2) to study recommendations regarding guidelines for participation in development. community of people Using a combined research method and qualitative analysis methods. A group of 21 key informants

collected data using unstructured interviews. Data were analyzed using descriptive techniques. Quantitative research The sample of 370 people was obtained using Krejcie and Morgan's ready-made tables. Data were collected using a questionnaire. Data were analyzed by looking for percentage, mean, and standard deviation.

The research results found that

1. Participation in community development of the people Overall, it is at a moderate level. When considering each aspect By arranging the average values from highest to lowest, it was found that participation in receiving benefits It has the highest average, followed by participation in monitoring and evaluation. As for participation in decision making has the lowest average, respectively

2. Suggestions on ways to participate in community development were found to be 1) decision-making A public meeting should be organized so that the people are informed of the community development plan and set an appropriate date. 2) Operational aspects. There should be opportunities for people to participate in work or various activities. Design activities that promote the development of people's potential. 3) Monitoring and evaluation. A book reporting the operating results of each year should be prepared. To explain to the public Presenting operating results through social media for easy tracking and verification. 4) Receiving benefits Should carry out various tasks or projects To meet the needs of the people

Keywords: Participation Community Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันหน่วยงานบริหารราชการของรัฐมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สิ่งใดบ้างที่ชุมชนต้องให้หน่วยงานของรัฐเข้ามาพัฒนา ก็สามารถนำเสนอหรือวางแผนร่วมกับหน่วยงานนั้น ๆ ได้ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของแต่ละชุมชนมากที่สุด หรือหากมีโครงการใดที่ประชาชนหรือชุมชนไม่เห็นด้วยก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาร่วมกันได้ แต่ที่ผ่านมาก็ยังมีประชาชนอีกหลายคนที่ยังไม่เข้าใจ หรือไม่ให้ความสนใจกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตน ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการด้วยกัน คือ ปัญหาข้อจำกัดด้านเวลาที่จะเข้าร่วม ปัญหาด้านกิจกรรม การขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วม การไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น (นงเยาว์ ทองสุข. 2558: 9) การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้ชุมชน เกิดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญในส่วนนี้ อันเป็นส่วนที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตและชุมชนของตน ชุมชนใดมีความรู้และมีความเข้มเข็ง ชุมชนนั้นก็สามารถพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นได้ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นก็ล้วนเกิดจากการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกันติดตามตรวจสอบการ

ทำงานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ประชาชนย่อมมีสิทธิและเสรีภาพอย่างเต็มที่ ตั้งแต่ขั้นริเริ่มการพัฒนา ขั้นวางแผน ขั้นดำเนินการ ขั้นรับผลประโยชน์ จนถึงขั้นประเมินผล (ทศพล กฤตพิสิฐ. 2545) ประชาชนมีสิทธิเสนอสิ่งที่ชุมชนต้องการให้หน่วยงานของรัฐได้รับทราบ เพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาที่ตรงจุดและตรงความต้องการ สามารถเสนอความต้องการในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาในด้านต่าง ๆ ผ่านหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด นั้นก็คือ องค์กาบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนระดับตำบล หมู่บ้าน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้ชุมชนแต่ละพื้นที่มีความเจริญก้าวหน้าเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มีความปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อย

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ด้านการปกครอง ด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณูปการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ อาทิ การส่งเสริมด้านการศึกษา กีฬา การท่องเที่ยว ฯลฯ รวมไปถึงโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ผ่านการจัดโครงการต่าง ๆ แต่ยังประสบปัญหาในด้านการให้ความร่วมมือของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วม เห็นได้จากการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห จะต้องถ่ายทอดความรู้และหาวิธีการที่จะให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ให้เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง ปลอดภัย และมีความสงบสุข ตรงตามแผนยุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้สร้างชุมชนให้เป็นชุมชนแบบมีส่วนร่วม ร่วมกันคิด ร่วมกันสร้าง ร่วมกันพัฒนา ให้ชุมชนเป็นชุมชนที่มีแต่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวเกี่ยวกับการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

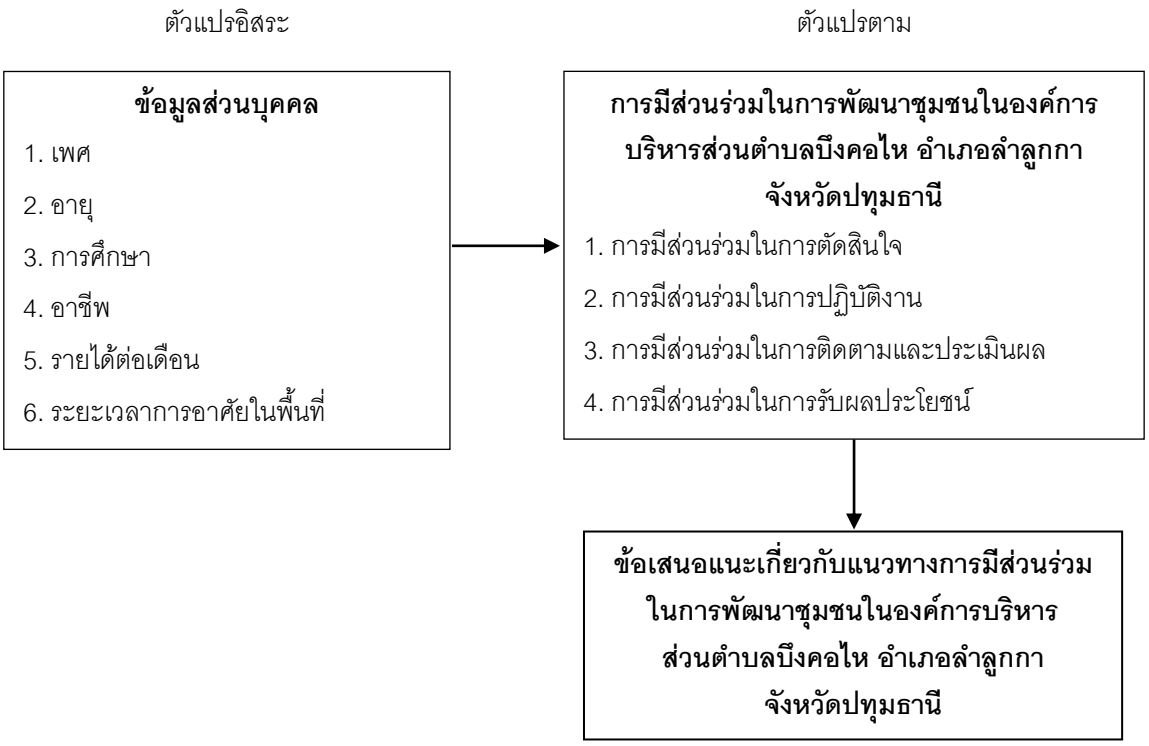
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. ทราบแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

3. สามารถนำไปขยายผลและสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่หรือชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีดำเนินการดังนี้

เชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10,275 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และ มอร์แกน จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็น

แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 45) มี 5 ระดับ

เชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นตัวแทนจาก 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหารจากหน่วยงานของภาครัฐ 2) กลุ่มผู้นำชุมชน 3) กลุ่มผู้นำทางจิตวิญญาณ และ 4) กลุ่มประชาชนทั่วไป จำนวนทั้งสิ้น 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด ให้ประชาชนผู้ให้ข้อมูลสำคัญแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเสรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

เป็นคำถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 45) โดยมีการกำหนดเกณฑ์การคิดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนมากที่สุด
4 หมายถึง มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนมาก
3 หมายถึง มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนปานกลาง
2 หมายถึง มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนน้อย
1 หมายถึง มีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนน้อยที่สุด

เกณฑ์การตีความ ค่าเฉลี่ย ของระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ให้ความหมายตามเกณฑ์โดยแบ่งค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20	หมายถึง การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40	หมายถึง การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60	หมายถึง การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80	หมายถึง การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลงานวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

1.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผน ขั้นตอนดำเนินงานพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชน ส่วนมีส่วนร่วมกำหนดการใช้ทรัพยากรแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผนขั้นตอนดำเนินงานพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่วางไว้ และมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้ การดำเนินโครงการ/กิจกรรม พัฒนาชุมชนมีการประเมินผลความคุ้มค่าของแผนกิจกรรมพัฒนาที่ใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาชุมชนตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ รู้สึกยินดีและพอใจต่อการพัฒนาชุมชนแบบให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนทำให้เกิดความสามัคคีภายในชุมชน และการได้รับการพัฒนาศักยภาพตนเองจากการร่วมทำกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

จากการรวบรวมข้อมูลจะทำให้ได้ข้อมูลสำคัญข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำแนกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เสนอให้มีการทำประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบถึงแผนในการพัฒนาชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบทั่วถึง การกำหนดวันที่ทำประชาคมก็ควรหลีกเลี่ยงวันธรรมดา เพราะประชาชนต้องประกอบอาชีพ จะไม่ว่างในการเข้าร่วม ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องความสำคัญของการมีส่วนร่วม หากเข้าร่วมจะได้รับประโยชน์อะไร และหากไม่เข้าร่วมจะส่งผลเสียอย่างไร และเสนอแนะให้แต่ละหมู่บ้านจัดทำแผนพัฒนาของตนเพื่อที่จะได้นำเสนอความต้องการหรือเรื่องที่เห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา การเข้าประชุมเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นปัจจัยสำคัญต้องหาวิธีให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมให้ได้ เพราะหากไม่เข้าร่วมประชุมแล้วการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไหควรให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว

ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เสนอว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไหต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือโครงการ จะช่วยพัฒนาศักยภาพของประชาชน หากองค์การมีส่วนร่วมตำบลบึงคอไหมีโครงการต่าง ๆ ที่คนในหมู่บ้านพอที่จะกระทำได้ก็ควรให้ประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมทำ เพราะจะได้เป็นการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้เกิดกับหมู่บ้าน เช่น การให้ภาคประชาชนหรือประชาชนในหมู่บ้านรวมกลุ่มกัน สามารถที่จะรับงานจากภาครัฐได้ จึงต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมาย เพิ่มเติมถึงแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนในสาธารณสมบัตินั้น ๆ เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากตนหรือคนในหมู่บ้าน

ประเด็นที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เสนอว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห ควรจัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานแต่ละปีงบประมาณ เพื่อชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบหรือใช้ช่องทางสื่อโซเชียลในการรายงานผลการดำเนินงาน ประชาชนจะได้เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และติดตามการดำเนินงาน ซึ่งที่ผ่านมาประชาชนมีการติดตามประเมินผลน้อยมาก เพราะไม่ทราบว่าต้องติดตามผ่านช่องทางใด หรือเห็นว่าการติดตามการดำเนินงานไม่ใช้หน้าที่ของตน อีกประการหนึ่งประชาชนต้องการให้มีการแต่งตั้งประชาชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในการตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นองค์กรติดตามตรวจสอบภาคประชาชน

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่เสนอว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห ต้องดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของประชาชน โครงการต่าง ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากประชาชนแล้ว เมื่อดำเนินการตามแผนนั้นลุล่วงแล้วผลลัพธ์ที่ได้ก็จะเกิดขึ้นกับประชาชนโดยตรง ตรงตามความต้องการว่าประชาชนต้องการสิ่งใดและความสำคัญกับเรื่องใดเป็นอันดับแรก เพราะแต่ละพื้นที่ก็มีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน การพัฒนาที่ตรงจุดจะทำให้ไม่เกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากร งบประมาณเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนา ดังนั้น การใช้งบประมาณต้องตอบโจทย์การแก้ไข

ปัญหารวมถึงความคุ้มค่าด้วย และการใช้งบประมาณไม่ควรให้ความสำคัญเฉพาะปัจจัยเชิงโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น แต่ให้กระจายเพื่อพัฒนาในด้านอื่น ๆ ด้วย ตามสมควรตามต้องการของประชาชน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริญญา จันทร์ทรง (2555) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐ กันภัย (2558) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองชะอำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี สามารถแยกอภิปรายผลตามลำดับของค่าเฉลี่ยมากที่สุดในแต่ละด้าน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดรรชนี สระบัว (2556) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การรู้สึกยินดีและพอใจต่อการพัฒนาชุมชนแบบให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้ สาเหตุเป็นเพราะประชาชนรู้สึกพึงพอใจที่จะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการที่จะได้นำเสนอความต้องการหรือปัญหาของตน มีความรู้สึกว่าการบริหารงานในลักษณะนี้เป็นการรับฟังเสียงประชาชนไม่ทอดทิ้งประชาชน ประชาชนจึงรู้สึกว่า ได้รับประโยชน์จากการบริหารงานในลักษณะนี้มาก แต่ด้วยภาระหน้าที่ของแต่ละครอบครัวปัญหาเรื่องปากท้อง อาจจะเข้าร่วมกับทางภาครัฐได้ไม่เต็มที่ แต่ในใจก็มีความประสงค์เข้าร่วมรับฟังนโยบายต่าง ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนทำให้เกิดความสามัคคีภายในชุมชน สาเหตุเพราะความสามัคคีเป็นผลสืบเนื่องจากการเข้าร่วม เมื่อชุมชนได้ทำกิจกรรมร่วมกันก็ย่อมเกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชนได้ ดังคำกล่าวที่ว่า ความคุ้นเคยเป็นญาติอย่างยิ่ง ยิ่งทำกิจกรรมร่วมกันบ่อยเท่าไหร่ ก็ย่อมคุ้นเคยกันเท่านั้น ประชาชนจึงมีความเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับการพัฒนาศักยภาพตนเอง จากการร่วมทำกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้สาเหตุเพราะเนื่องจากประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่แรก คือ ตั้งแต่การนำเสนอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาชุมชน ทำให้ไม่ได้รับผลตามความต้องการของตน เพราะตนไม่ได้มีส่วนในการนำเสนอ เมื่อทางภาครัฐดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว โครงการที่ได้จึงอาจจะไม่ได้ตอบโจทย์ไม่ตรงตามความพึงพอใจ อีกประการหนึ่ง ประชาชนเองไม่ทราบว่าภาครัฐดำเนินการโครงการอะไรบ้าง จึงไม่สามารถตอบได้ว่าโครงการเหล่านั้นตอบโจทย์กับตนเองหรือไม่ จึงให้คะแนนเฉพาะที่เป็นลักษณะการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่ตนได้รับประโยชน์

1.2 ด้านการมีส่วนร่วนในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาชุมชนมีการประเมินผลความคุ้มค่าของแผนกิจกรรมพัฒนาที่ใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้สาเหตุเพราะประชาชนยังเห็นว่างบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไหใช้ไปนั้นเกิดความคุ้มค่าอยู่ สืบเนื่องจากการสำรวจด้านการรับผลประโยชน์ที่ด้านการรับผลประโยชน์ถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง ก็แสดงให้เห็นว่าโครงการต่าง ๆ ที่ทำเกิดประโยชน์กับประชาชนแต่อาจจะไม่ถูกต้องตรงตามความพอใจมากนัก แต่ส่วนหนึ่งก็ไม่สามารถโทษภาครัฐเพียงอย่างเดียว เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาสืบเนื่องจากการที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจตั้งแต่เริ่มต้น ข้อที่ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาชุมชนตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ สาเหตุที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา เพราะว่าประชาชนมีโอกาสในการติดตามผลน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรชัย พวงงาม (2558) ศึกษา การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการขยะ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะของประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากไม่ทราบว่าต้องติดตามผลในช่องทางใด หรือจะติดตามผลอย่างไร แต่ส่วนใหญ่ที่จะทราบก็ต่อเมื่อโครงการนั้นหรือกิจกรรมนั้นเสร็จสิ้นแล้ว จึงอาจจะได้ติดตามผ่านการบอกเล่าของคนในชุมชน แต่ไม่ได้ติดตามในลักษณะการเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงอย่างเป็นทางการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาชุมชน สาเหตุเพราะโอกาสที่จะถูกแต่งตั้งเป็นกรรมการนั้นมีน้อย ผู้แต่งตั้งก็ต้องเลือกจากคุณสมบัติหรือบางครั้งไม่สะดวกด้วยภาระงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบจึงทำให้ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในด้านการติดตามประเมินผล

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร แสนประเสริฐ (2558) ศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีส่วนร่วมออกแรงกายในการทำกิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สาเหตุเพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม เช่น การกีดยาง สถานการณ์ราคายาง ณ ปัจจุบันมีราคาตกต่ำทำให้รายได้ประชากรส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 9,000 บาท การเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชนส่วนใหญ่จึงจะเป็นลักษณะการใช้แรงกายมากกว่าแรงทรัพย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการประสายงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่วางไว้ สาเหตุเพราะปัจจุบันการติดต่อสื่อสารไม่ได้ลำบากเหมือนที่เคย ใช้เพียงโทรศัพท์มือถือก็สามารถติดต่อประสายงานได้ แต่อาจจะ

ไม่เป็นทางการมากนักแต่ก็เพื่อความรวดเร็วในการติดต่อประสานงานในการแก้ไขปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน ทั้งนี้สาเหตุเพราะกำลังทรัพย์ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ยิ่งสถานการณ์เศรษฐกิจราคาสินค้าอุปโภค บริโภคพุ่งสูงขึ้น ประชาชนจึงต้องบริหารจัดการการใช้จ่ายให้ดีเพราะมิเช่นนั้นรายรับอาจจะไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน ขั้นตอนดำเนินงานพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สาเหตุเพราะประชาชนยังเชื่อว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน ในการพัฒนาชุมชน ยังเป็นสิ่งสำคัญ เพราะคนที่จะได้ประโยชน์สูงสุดก็คือตัวประชาชนเอง แต่อาจจะด้วยภาระหน้าที่ปัญหาเรื่องปากเรื่องท้องดังที่กล่าวแล้ว หรือปัญหาการกำหนดวันเวลา การทำประชาคม การทำประชาพิจารณ์ของภาครัฐ การให้ความรู้อาจจะยังไม่ทั่วถึงมากพอ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นงเยาว์ ทองสุข (2558) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ปัญหาข้อจำกัดด้านเวลาที่จะเข้าร่วม กิจกรรม การขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการ ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ประชาชนต้องการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ มากกว่าที่มีในโครงการ ประชาชนบางกลุ่มมองเห็นผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นตัวเงินมากกว่า ความเข้มแข็งที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน และประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชน สาเหตุเพราะว่าการที่จะตัดสินใจอะไรต่าง ๆ ได้ ประเด็นที่สำคัญ คือ ต้องเข้าร่วมประชุม ร่วมรับฟังข้อมูลข่าวสารให้ได้ก่อนเมื่อมีโอกาสเข้าร่วมประชุมก็ย่อมมีโอกาสในการเสนอข้อคิดเห็น มีโอกาสในการคัดเลือกหากไม่เข้าร่วมก็ไม่มีโอกาสได้กระทำในสิ่งเหล่านี้ ส่วนข้อเฉลี่ยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีส่วนร่วมกำหนดการใช้ทรัพยากรแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน เช่นเดียวกับข้อก่อนหน้านี้หากไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้กิจกรรมอื่น ๆ ที่ตามมาก็แทบจะกระทำไม่ได้เลย ไม่ต้องพูดถึงเรื่องการกำหนดทรัพยากรแค่เรื่องเสนอความต้องการ การให้ข้อมูลการกำหนดเป้าหมาย การตัดสินใจ การวางแผน ขั้นตอนเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยจะเกิดขึ้นได้ก็ เพราะอาศัยการเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ดังนั้น การพัฒนาการมีส่วนร่วมจึงต้องคิดหาวิธีกาให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมให้ได้ก่อนเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตรวีย์ เกษมศุข (2558) ศึกษา แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน พบว่า การพัฒนาชุมชนที่เหมาะสมกับแต่ละบริษัท ต้องเน้นให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนของการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล และการรับประโยชน์จากการพัฒนา โดยอาศัยกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม (Activity-based Participation) ที่เหมาะสมกับบริบทหรือภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชนนั้น

2. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

การรวบรวมข้อมูลภาคสนามการสัมภาษณ์เชิงลึกข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเสนอแนะแนวทางในด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้ภาครัฐเข้าถึงประชาชนและให้ความรู้กับประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ในด้านของการมีส่วนร่วม สนับสนุนให้แต่ละหมู่บ้านจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ระบุถึงความต้องการในส่วนที่อยากให้เกิดการพัฒนาในชุมชน ประเด็นที่ 2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ให้ภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะได้ติดตามการดำเนินงานว่า หลังจากการทำแผนพัฒนาชุมชนแล้ว ทางภาครัฐได้ดำเนินงานถึงขั้นตอนไหนบ้างแล้วเพื่อที่จะได้รายงานให้ประชาชนได้รับทราบ ทางภาครัฐควรเลือกจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ประชาชนสามารถเข้าไปร่วมได้ เพราะหากประชาชนเข้าร่วมได้ก็จะเป็นการส่งเสริมความสามัคคีของคนในชุมชนอีกทางหนึ่ง ประเด็นที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ภาครัฐควรมีการชี้แจงการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยอาจจะทำเป็นหนังสือ หรือรายงาน หรือข้อมูลแบบ Infographic จะทำให้เข้าใจข้อมูลและติดตามผลได้ง่าย และปัจจุบันนี้มีช่องทางออนไลน์ไว้รองรับในส่วนของการทำงานด้านนี้อาจจะใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น Line, Facebook, Youtube เป็นต้น เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามลำดับ ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การรับผลประโยชน์นั้นมีหลายด้าน แบ่งโดยย่อเป็น 3 ด้านหลัก ๆ คือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านสติปัญญา รัฐควรส่งเสริมให้ประชาชนได้รับประโยชน์ครบทั้ง 3 ด้าน ไม่ควรเน้นหนักไปเพียงด้านใดด้านหนึ่ง แต่ให้พิจารณาตามความเหมาะสม และความจำเป็นของประชาชน การพัฒนาชุมชนให้ประสบความสำเร็จภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาได้รวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรพันธุ์ เปล่งงูเหลือม (2559) ศึกษา ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน พบว่า ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการสนับสนุนจากภาคเอกชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ภาครัฐควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจัง มีแผนกลยุทธ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบให้เข้าถึงประชาชน รับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน รับสนองความต้องการทำให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานหรือองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดก็คือ องค์การบริหารส่วนตำบล หากห้างเหินกับประชาชนเสียแล้ว ประชาชนก็ไม่อาจที่จะหวังพึงใครได้ในยามที่เจอปัญหา ดังนั้น ในเรื่องการของการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจึงต้องทำอย่างจริงจัง จริงใจ และต่อเนื่อง จึงจะเห็นผล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ภาครัฐต้องยึดและดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ สร้างผลสัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นจริงลงพื้นที่พบปะประชาชนสอบถามถึงความต้องการที่แท้จริงของแต่ละชุมชน สอบถามความต้องการว่าประชาชนต้องการการพัฒนาในด้านใด หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวางแผนกำหนดโครงการเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม รายงานผลให้ชุมชน

ได้รับทราบและต่อเนื่องอยู่เสมอ ชุมชนจะเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพราะผลจากการทำงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมการวิจัยเรื่อง ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความสำเร็จในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมการวิจัยเรื่องกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
3. ควรศึกษาเพิ่มเติมการวิจัยเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

เอกสารอ้างอิง

จริญญา จันทร์ทรง. (2555). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

จินตรวีย์ เกษมศุข. (2558, มกราคม-เมษายน). แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 26(50): 169-186.

ดรรชนี สระบัว. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **วารสารวิชาการ มทร.สุวรรณภูมิ**. 1(1): 61-68.

ดวงพร แสนประเสริฐ. (2558, มกราคม-มิถุนายน). การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์. **วารสารวิชาการ มทร.สุวรรณภูมิ**. 1(1): 61-68.

ทศพล กฤตพิสิฐ. (2545). **การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพ: ศักดิ์โสภาการพิมพ์.

นงเยาว์ ทองสุข. (2558, กันยายน-ธันวาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 1(1): 9-15.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

รัฐ กันภัย. (2558, มกราคม-เมษายน). การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการท่องเที่ยวของเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. **วารสาร** Veridian E-Journal, Silpakorn University. 8(1): 465-482.

สุรชัย พวงงาม. (2558, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการขยะ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. **วารสารบัณฑิตวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่**. 6(1): 119-134.

อมรพันธุ์ เปล่งงูเหลือม. (2559, มกราคม-ธันวาคม). ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ. **วารสารนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**. 1(1): 74-85.

S029L: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

PEOPLE PARTICIPATION THE DEVELOPMENT OF KHLONG NAKHON NUEANG KHET SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, MUEANG CHACHOENGSAO DISTRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE

เฉลิมพล นุชอุดม [1] สุวัจ รชตวัฒนกุล [2] สนใจ รชตวัฒนกุล [3]
[1, 2, 3] อาจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) ศึกษาระดับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา และ 3) ศึกษาปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนอาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 122 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้ค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต ในภาพรวมและรายด้าน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการประชาสัมพันธ์ความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อย่างมีนับสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ประชาชน

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of public participation in local development of Khlong Nakhon Nuea Khet Subdistrict Administrative Organization. Mueang Chachoengsao District Chachoengsao Province 2) Study the level of factors in people's participation in local development

of the Khlong Nakhon Nuea Khet Subdistrict Administrative Organization. Mueang Chachoengsao District Chachoengsao Province and 3) study the factors in people's participation in local development of the Khlong Nakhon Nuea Khet Subdistrict Administrative Organization. Mueang Chachoengsao District Chachoengsao Province The sample group used in the research was people representing households living in the Khlong Nakhon Nuea Khet Subdistrict Administrative Organization area. Mueang Chachoengsao District Chachoengsao Province, 122 people. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, standard deviation, t-test, and inferential statistics. Using the chi-square value and multiple regression analysis

Summary of research results

1. Participation of the people in local development of the Khlong Nakhon Nueang Khet Subdistrict Administrative Organization. Overall and in each aspect People's participation in local development is at a moderate level.

2. Factors in overall public participation Practices are at a moderate level.

3. Factors in public participation Cognitive aspect In terms of public relations, cause-effect relationship with people's participation in local development of Khlong Nakhon Nueang Khet Subdistrict Administrative Organization. Statistically significant at the 0.01 level, and community leaders have a cause-effect relationship with people's participation in local development of the Khlong Nakhon Nueang Khet Subdistrict Administrative Organization. with statistical significance at the 0.05 level

Keywords: political participation, citizens

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) การจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนกลาง กำหนดให้มีส่วนราชการสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวง กรม 2) การจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอ 3) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมี 2 ระบบ คือ ระบบทั่วไปที่ใช้กับท้องถิ่นทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันมี 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ระบบที่ 2 ใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่งมี 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา (วัชรินทร์ อินทพรหม และคณะ. 2560: 3)

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง คือ รัฐบาลกลางได้กระจายอำนาจทางการปกครองและการบริหารให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนภายใต้ขอบเขตกฎหมาย เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เพื่อให้เกิดความทั่วถึงในการให้บริการสาธารณะ และแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองความต้องการของประชาชน อีกทั้ง ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และรวดเร็ว เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลอย่างเดียวอาจไม่ตรงกับความต้องการ

อย่างแท้จริง และล่าช้าตลอดจนช่วยเหลือรัฐบาลประหยัดงบประมาณ หรือเป็นการลดค่าใช้จ่ายภาครัฐ เพราะกิจการส่วนใหญ่ที่ท้องถิ่นรับมอบจากรัฐบาลท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ โดยใช้รายได้ของตนเอง ซึ่งมาจากข้อกำหนดของกฎหมาย (วัชรินทร์ อินทรพรหม. 2560: 180)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2552 โดยอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา 16 ข้อ 16 ที่ว่าด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น (กุสุมา เขียวเพกา. 2560: 3)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศสะท้อนเจนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน รวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิด ธรรมาภิบาล (Good Governance) ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมและกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม อาทิ เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 นอกจากนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการยังกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกัน (อรทัย ก๊กผล. 2552: 3-4)

แผนพัฒนาท้องถิ่น คือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใดจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ หรือแผนงานในอนาคตและแปลงมาสู่การปฏิบัติ ดังนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 จึงได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ 2 ประเภท คือ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนระยะยาว และแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนพัฒนาหมุนเวียนที่ต้องมีการทบทวนและจัดทำทุกปี และจะนำไปสู่กระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และ มาตรา 17 ได้บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง (สำนักงานวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า. 2556) และที่ผ่านมานั้นองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขตได้มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยได้นำโครงการ/กิจกรรม จากแผนพัฒนาท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขตได้จัดทำขึ้นไปดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น โครงการสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข ด้านสาธารณูปโภค ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่และครอบคลุมพื้นที่และปัญหาทั้งหมดได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เพราะจากการนำเสนอของผู้รับผิดชอบที่มีหน้าที่โดยตรงได้ลงพื้นที่ในตำบลคลองนครเนื่องเขตซึ่งเป็นเวทีประชาคมเปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลคลองนครเนื่องเขตได้นำเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในตำบลคลองนครเนื่องเขต พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ประชาชนใน

ตำบลคลองนครเนื่องเขตเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นค่อนข้างน้อย เนื่องด้วยประชาชนในตำบลคลองนครเนื่องเขตประกอบอาชีพที่หลากหลาย เช่น ประกอบอาชีพเกษตรและรับจ้างทั่วไป ทั้งในพื้นที่ตำบลคลองนครเนื่องเขตและพื้นที่อื่น ซึ่งเวลาส่วนใหญ่ในหนึ่งวันของประชาชนจะทุ่มเทไปกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ จนไม่ได้ใส่ใจในเรื่องของการพัฒนาท้องถิ่น ในใจเพียงแต่เรื่องปากท้องถิ่นของตนเองและครอบครัว จึงทำให้ประชาชนแต่ละคนไม่สะดวก และประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมก็ไม่มากเท่าที่ควรในการจัดทำเวทีประชาคม ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขตที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต. 2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อต้องการทราบว่าประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด และนำไปปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตรงต่อความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์

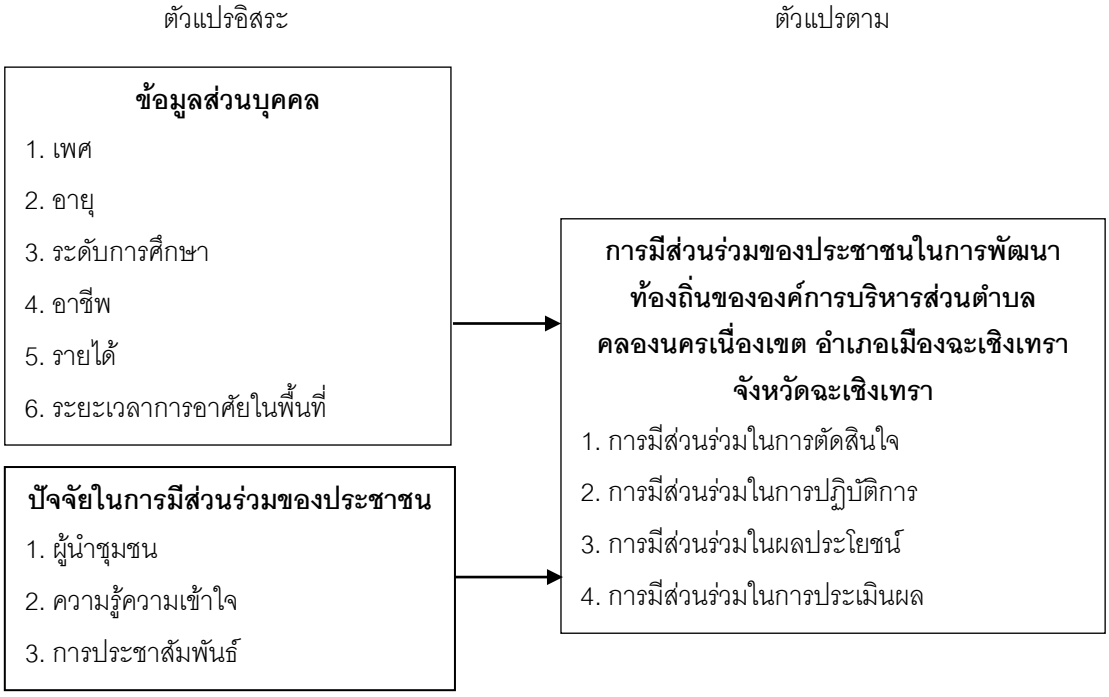
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถนำไปพัฒนาให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น
2. ทราบถึงระดับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถไปประยุกต์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. สามารถไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรามากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ พงศ์ศิริ เมืองนนท์ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ผู้จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อาศัยในเขตตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 7,744 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane (อ้างถึงใน ทัศวรรณ โตสกุล. 2557) จำนวน 122 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชน 2) ความรู้ความเข้าใจ 3) การประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย 4 ข้อ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 45) มี 5 ระดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชน 2) ความรู้ความเข้าใจ 3) การประชาสัมพันธ์

เป็นคำถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 45) โดยมีการกำหนดเกณฑ์การคิดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด
4 หมายถึง มาก
3 หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง น้อย
1 หมายถึง น้อยที่สุด

เกณฑ์การตีความ ค่าเฉลี่ย ของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ความหมายตามเกณฑ์โดยแบ่งค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ตามแบบของ Likert’ scale (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 45) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 การทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าสถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลงานวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมและรายข้อ มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นจนถึงไปสู่การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้นำเสนอสภาพปัญหาและความเดือดร้อนของชุมชน การให้ประชาชนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดกิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ลงมติในที่ประชุม

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ในภาพรวมและรายข้อ มีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานตามโครงการในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นโอกาสให้มีส่วนร่วมในการประสานงานและให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการร่างๆ และการเสียสละเวลาส่วนตัวเข้ามาร่วมดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ เพื่อประโยชน์ส่วนร่วมของท้องถิ่น

1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ในภาพรวมและรายข้อ มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนให้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่น การได้รับประโยชน์จากการพัฒนาชุมชนด้านโครงการสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค เช่น ถนน ระบบประปา ฯลฯ การพัฒนาท้องถิ่นสามารถแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนได้ และการพัฒนาท้องถิ่นทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนดีขึ้น

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในภาพรวมและรายข้อมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ได้ติดตามและประเมินผลกิจกรรม/โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล สามารถแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านในกรณีที่เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบและเกิดปัญหา มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินไปแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนร่วมในกาตรวจสอบปัญหาอุปสรรคของกิจกรรม/โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1 ผู้นำชุมชน ในภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ผู้นำชุมชนมีความสามารถชักจูงให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่ใส่ใจต่อปัญหาและความเดือดร้อนของคนในชุมชน ผู้นำชุมชนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์เปิดกว้างให้คนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน และผู้นำชุมชนมีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่เคารพของคนในชุมชน

2.2 ความรู้ความเข้าใจ ในภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการแนะนำถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและถ่ายทอดใน

รายละเอียดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น มีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้ ทราบถึงปัญหาและความต้องการชุมชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นและมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

2.3 การประชาสัมพันธ์ ในภาพรวมและรายข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ โครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนให้ประชาชนทราบ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนได้รับรู้การประชาคมหมู่บ้านในช่องทางที่หลากหลาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีประชาสัมพันธ์การจัดประชาคมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอปัญหาของหมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นอย่างทั่วถึงให้ประชาชนทราบ

3. ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวมระดับการศึกษาและระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ยังไม่เต็มที่เท่าที่ควร ซึ่งประชาชนควรได้รับการเปิดโอกาสให้เข้ามามีบทบาทในการแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น เสนอปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาแลพัฒนาให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ดีขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ โคเฮน และ อัพฮ็อฟ (Cohen; & Uphoff. 1981: 6) ได้เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมเป็น 4 แบบ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจ นั้นประการแรกสุด คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการ ได้บ้างและจะทำประโยชน์โดยวิธีใด เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารงาน การประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลประโยชน์

ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคม และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล ในกลุ่มได้โดยสร้างให้สมาชิกทุกคนของชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนารวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้น อย่างเสมอภาค สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะรัตน์ รุกขชาติ (2557) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่วง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่วง อำเภอวิเศษ-ชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามระดับการมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ายังมีประชาชนบางกลุ่มมีความเชื่อว่าการบริหารท้องถิ่นนั้นเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง และมองว่าตนเองไม่มีความรู้ ไม่เข้าใจจึงไม่กล้าที่จะเข้ามาร่วมพัฒนาท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา เชียวเพกา (2560) วิจัยเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติมีส่วนร่วมในการประเมินและมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามลำดับและมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง

2. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อการศึกษาปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ ผู้นำชุมชน และความรู้ความเข้าใจ ยังต้องมีการพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งผู้นำชุมชนควรสนับสนุนส่ง เสริมให้มีการประชา-สัมพันธ์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงต่อความต้องการของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับแนวคิดผู้นำชุมชนของ ครรชิต พุทธโกษา (2554: 75-79) ได้กล่าวถึง ผู้นำในการพัฒนาชุมชนที่ดีควรจะประกอบด้วยคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดหลายๆ คุณสมบัติ ดังนี้ มีบุคลิกภาพลักษณะท่าทาง การวางตัว ที่สามารถสร้างประทับใจ มีความกล้าหาญ มีไหวพริบ ฉลาดเสียวสละ มีทัศนคติเชิงบวก สุขุมรอบคอบ เด็ดขาด มีเป้าหมายชัดเจน อดทน กระตือรือร้น ริเริ่ม ซื่อสัตย์ มีจริยธรรม ยึดมั่นหลักการ ยุติธรรม รอบรู้ จงรับภักดี ไม่เห็นแก่ตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มุ่งนั่น เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความรับผิดชอบ มีความเข้าใจในจิตวิทยาการบริหาร ใจกว้าง มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และมีความสามารถ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีความรู้ความเข้าใจของ บลูม (Bloom. 1971: 271) ได้แบ่งระดับความรู้ความสามารถทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้ 1) ความรู้ (Knowledge) เป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสามารถในการจดจำที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความ

เข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ความคิดและความ-สามารถด้านสมองเพิ่มมากขึ้น 2) ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นพฤติกรรมขั้นต่อมกจากความรู้ ขั้นตอนนี้จะต้องใช้ความสามารถทางสมองและทักษะในขั้นสูงจนถึงระดับของ “การสื่อความหมาย” 3) การนำความรู้ไปใช้ (Application) คือ ความเข้าใจในหลักทฤษฎีวิธีการต่าง ๆ จะถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหา 4) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถ ในการช่วยแยกภาพรวม ออกเป็นส่วนๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น 5) การสังเคราะห์ (Synthesis) คือ การนำเอาประสบการณ์ในอดีตมาร่วมกันกับประสบการณ์ในปัจจุบัน และนำมาสร้างเป็นกรอบที่มีระเบียบแบบแผน เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือความคิดริเริ่ม จึงต้องมีความเข้าใจในการนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์มาประกอบ และ 6) การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการประเมินผลที่เกี่ยวข้องกับการให้คุณค่าความรู้หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นส่วนประกอบในการประเมินผลมาตรฐานนี้อาจจะอยู่ในทุกขั้นตอนของความสามารถหรือทักษะต่าง ๆ รวมทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีการประชาสัมพันธ์ของ คัทลิป เซ็นเตอร์ และ บลูน (Cutlip; Center; & Broom. 2006: 282) ได้สรุปกระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการ ได้ดังนี้ 1) การระบุปัญหาหรือโอกาสด้านการประชาสัมพันธ์ (Defining Public Relations Problem or Opportunity) หมายถึง การพิจารณาและการตรวจสอบความรู้ความคิดเห็น ทัศนคติ และพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มประชาชนเป้าหมายซึ่งเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อการดำเนินงานและนโยบายขององค์การ 2) การวางแผนและการกำหนดโครงการประชาสัมพันธ์ (Planning and Programming) กิจกรรมนี้ดำเนินการต่อเนื่องจากกิจกรรมวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ได้นั้นคือพื้นฐานในการตัดสินใจเกี่ยวกับกลุ่มประชาชนเป้าหมาย การกำหนดวัตถุประสงค์กิจกรรม ตลอดจนกลยุทธ์ กลวิธี และเป้าหมายในการสื่อสาร 3) การปฏิบัติงานตามแผนและการสื่อสารกับกลุ่มประชาชนเป้าหมาย (Taking Action and Communicating) ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนและโครงการประชาสัมพันธ์ที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในกิจกรรมนี้ องค์การและนักประชาสัมพันธ์ต้องตอบคำถามได้ว่า ใครคือผู้รับผิดชอบในการทำกิจกรรมและสื่อสารตามแผนที่กำหนด เมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร และ 4) การประเมินผลโครงการ (Evaluating the Program) หมายถึง การประเมินการเตรียมงานการปฏิบัติงานตามแผน และผลจากการปฏิบัติงานตามโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินปฏิกิริยาตอบกลับระหว่างการปฏิบัติงานตามแผนนั้นอาจส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ดังนั้น การประเมินผลจึงเป็นเครื่องมือซึ่งช่วยให้องค์การทราบความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามแผนตลอดจนความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี สุวรรณ์ (2559) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทุกปัจจัย มีค่าเฉลี่ย ตามลำดับดังนี้ ความสำคัญของแผนความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผู้นำชุมชน และการเมืองท้องถิ่น ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโภชน์ บุญเรือง (2559) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมใน

ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ตามลำดับนี้ ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชน ด้านทัศนคติในการพัฒนาท้องถิ่น และด้านผู้นำท้องถิ่น ตามลำดับ

3. ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวมระดับการศึกษาและระยะเวลาการอาศัยในพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกาล สระสำอาง (2561) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนา ลิ้มสัจจาพาณิชย (2554: 193) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนครเนื่องเขตมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอย่างมีความสามัคคี

2. ควรมีจัดเวทีประชาคมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนให้หันมามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดกิจกรรม/โครงการ ที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ลงมติในที่ประชุม

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินงานในกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ และเสียสละเวลาส่วนตัวเข้ามาร่วมดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ เพื่อประโยชน์ส่วนร่วมของท้องถิ่น

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้สามารถแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนได้ และทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนดีขึ้น

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินไปแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและตรวจสอบปัญหาอุปสรรคของกิจกรรม/โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2. ควรทำการศึกษาปัจจัยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านทัศนคติในการพัฒนาท้องถิ่น การเมืองท้องถิ่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความสำคัญของแผน เป็นต้น เพื่อนำมาส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองนครเนื่องเขต อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้หลากหลายประเด็นยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กุสุมา เขียวเพกา. (2560). **การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ครรชิต พุทธโกษา. (2554). **คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์**. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ฉันทนา ลิ้มสัจจาพาณิชย. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**. 7(1): 189-197.

ทัศวรรณ โตสกุล. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปิยะรัตน์ รุกขชาติ. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่วง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัตติกาล สระสำอาง. (2560). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

เริงฤทธิ์ นิลสุข. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนในพื้นที่ตำบลดอนยาง อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี**. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

วัชรินทร์ อินทรพรหม. (2558). ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัย. **วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**. 10(30): 17-30.

สมโภชน์ บุญเรือง. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร-มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

สุปราณี สุวรรณ์. (2559). **การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

อรทัย ก๊กผล. (2552). **คู่คิด คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

Cohen, J. M.; & Uphoff N. T. (1981). **Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation.** Rural Development Committee Center for International Studies, Comell University.

Cutlip, S. M.; Center, A. H.; & Broom, G. M. (2006). **Effective Public Relations.** 9th ed., Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 14

Proceedings of the 14th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อพลิกโฉมคุณภาพการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในสังคมยุคดิจิทัล

Challenges in Creating Innovation to Transform the Quality of Sustainable Learning in the Digital Society

เล่มที่ 1

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จ.เชียงใหม่
14 พฤษภาคม 2567

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร	ภัทรา เวชสวรรค์ พรเทพ สูติปัญญา	232
คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรเทศบาลตำบลเบิกไพร อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	วลีกาญจน์ แกมแก้ว เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์	245
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก	พรเทพ สูติปัญญา ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์	258
ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ กรณีตัวอย่างตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	ภัทรา เวชสวรรค์ พรเทพ สูติปัญญา	267
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นารีรัตน์ พุ่มจันทร์ สุพจน์ บุญวิเศษ	282
ความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ	จุฬารัตน์ ทนงค์ โกวิทย์ กังสนันท์	295
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จังหวัดนครปฐม	พรเทพ สูติปัญญา ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์	306

ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร

The Satisfaction With The Government's Policy On Providing Facilities For People With Disabilities In Bangkok

ภัทรา เวชสวรรค์, พรเทพ สูติปัญญา

[1]คณะรัฐศาสตร์/มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, pattara.vaj8@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้พิการจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การหาค่าร้อยละ 2) การหาค่าเฉลี่ย 3) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) การทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) การศึกษาความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำหลัก: ความพึงพอใจ นโยบายรัฐ สิ่งอำนวยความสะดวก

Abstract

Study on satisfaction with government policy regarding the provision of facilities for people with disabilities in Bangkok have a purpose To study the satisfaction of government policy regarding the provision of facilities for people with disabilities in Bangkok. and to study and compare the satisfaction of government policies regarding the provision of facilities for people with disabilities in Bangkok. Classified according to personal factors It is quantitative research. Sample group used in the study Disabled people from the Disabled Persons Central Registration Database Department of Promotion and Development of Quality of Life for Persons with Disabilities In Bangkok, there were 400 people. The tool used to collect data was a questionnaire through an online system. By using simple random sampling, statistics were used to analyze the data as follows: 1) finding percentage values 2) finding the mean 3) finding standard deviation 4) hypothesis testing.

The study results based on the objectives are as follows: 1) Study of satisfaction with the government's policy regarding the provision of accessibility amenities for people with disabilities in Bangkok: The study found that overall satisfaction with the government's policy on providing accessibility amenities for people with disabilities in Bangkok is at a high level. 2) Comparative study of satisfaction with the government's policy regarding the provision of accessibility amenities for people with disabilities in Bangkok, categorized by individual factors such as gender, age, education level, and occupation: The study revealed that satisfaction with the government's policy on providing accessibility amenities for people with disabilities in Bangkok varies among different groups based on gender, age, education level, and occupation, in line with the hypotheses set forth.

Keywords: Satisfaction Government policies Accessibility amenities

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ มาตรา 54 ได้กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 20 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ และจากการที่กฎหมายทั้ง 2 ฉบับ

ข้างต้นกำหนดให้คนพิการได้รับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการที่จะได้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำรงชีวิต และส่งสริมการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทงสังคม จึงทำให้มีหลักประกันว่าคนพิการจะได้รับสิทธิและสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งกลุ่มคนพิการถือว่าเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมที่ควรจะได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีวิตประจำวันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลคนพิการแล้วยังเป็นการกระตุ้นให้ภาคสังคมมีเจตคติที่ดีต่อคนพิการและความพิการ เกิดการตระหนักรู้ถึงสิทธิ โอกาสและศักยภาพเปิดโอกาสให้คนพิการอยู่ร่วมกับทุกคนในสังคมอย่างเป็นสุขร่วมกัน ในฐานะที่เป็นพลเมืองส่วนหนึ่งของสังคมอย่างมีคุณค่าสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ [6]

ในส่วนของรายงานสถานการณ์คนพิการประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 จากข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประเทศไทยมีคนพิการ จำนวนประมาณ 3.3 ล้านคน กรุงเทพมหานคร มีคนพิการทั้งหมด 102,731 คน มีความพิการทางการมองเห็น จำนวน 4,883 คน ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 20,683 คน ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย จำนวน 44,132 คน ความพิการทางสติปัญญา จำนวน 7,767 คน ความพิการทางการเรียนรู้ จำนวน 1,549 คน ความพิการมากกว่า 1 ประเภท จำนวน 10,288 คน และไม่ระบุความพิการ จำนวน 130 คน [1]

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ สามารถยื่นคำขอใช้สิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนทางการแพทย์ ในเรื่องการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำและมีสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคมเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล การส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ย ความพิการการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่คนพิการเข้าถึงได้ เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมีให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ได้กำหนดห้ามหน่วยราชการ องค์กรเอกชนหรือบุคคลกระทำการที่มีการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรับ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นการกระทำใดที่กระทบต่อคนพิการแม้จะไม่มีจุดมุ่งหมายเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เพราะเหตุผลแห่งความพิการด้วย ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

สิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ [2]

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

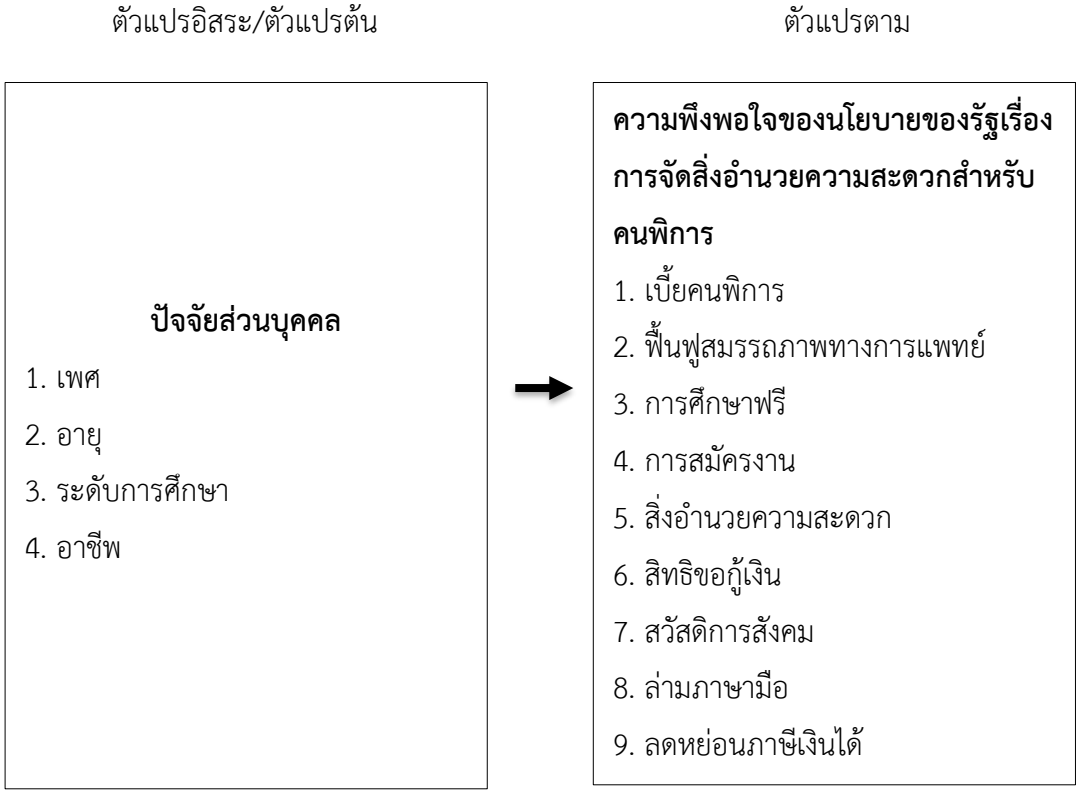
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบความพึงพอใจของผู้พิการต่อนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ได้ทราบแนวทางในการพัฒนานโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการเพื่อให้ตรงต่อความต้องการของผู้พิการอย่างแท้จริง

3. นำข้อมูลที่ได้มาศึกษานโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้พิการต้องการ และวางแผนงาน ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ เพื่อพัฒนานโยบายให้เป็นปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดและหลักการเบื้องต้นของนโยบายสาธารณะ

รัฐเป็นผู้ที่ดำเนินกระบวนการนโยบายสาธารณะภายใต้กรอบแห่งอำนาจการบริหารอำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ ซึ่งอำนาจสามสายนี้เปรียบเสมือน โครงร่างของการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งในกรณีประเทศไทย บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญยังได้ระบุถึงแนวนโยบายแห่งรัฐไว้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำนโยบายสาธารณะของรัฐบาลอีกด้วย [6] อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณานโยบายสาธารณะ จะเห็นว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ ด้วยกัน คือ

1. เจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะดำเนินการ หรือไม่ดำเนินการในกิจกรรมบางอย่างดังจะเห็นได้จากคำประกาศ หรือแถลงน โยบาย ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบที่เป็นทางการ เช่น การแถลงมติคณะรัฐมนตรีต่อสาธารณชน หรืออย่างไม่เป็นทางการ เช่น คำให้สัมภาษณ์ของรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีแก่สื่อมวลชน โดยทั่วไป เจตนารมณ์ดังกล่าวมักจะมีที่มาจากข้อเรียกร้อง หรือความต้องการของประชาชน และจะต้องอิงกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐด้วย

2. การตัดสินใจดำเนินการของรัฐบาล การตัดสินใจในการดำเนินการตามน โยบายของรัฐบาลเป็นผลมาจากเจตนารมณ์ที่รัฐบาลประกาศหรือแถลงไว้ การตัดสินใจของรัฐบาลจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดว่าจะแบ่งสรรงบประมาณอย่างไร ประชาชนกลุ่มใดจะได้รับประโยชน์อะไร และได้มากกว่าน้อยกว่ากันอย่างไร การกำหนดแนวปฏิบัติจะดำเนินการในรูปแบบใด เช่น การกำหนดออกมาเป็นกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับระดับความสำคัญของนโยบายสาธารณะนั้นๆ เช่น นโยบายการปฏิรูปที่ดินจะออกในรูปของกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติ การห้ามจำหน่ายสุราในบางช่วงเวลาเป็นระเบียบข้อบังคับหรือกฎกระทรวง ส่วนการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแล้งรุนแรงก็อาจจะออกมาเป็นมติคณะรัฐมนตรี ฯลฯ จะเห็นได้ว่า การตัดสินใจดำเนินน โยบายสาธารณะของรัฐบาลแต่ละระดับมีผลกระทบต่อประชาชนกลุ่มต่างๆ มากน้อยแตกต่างกัน ในกรณีที่เป็นนโยบายสาธารณะที่ส่งผลกระทบประชาชนวงกว้างและต้องการให้มีผลตลอดไป หรือกระทบต่อโครงสร้างการจัดสรรทรัพยากรของประเทศ (เช่น การกระจายการถือครองที่ดิน) ก็มักออกเป็นกฎหมาย ส่วนที่มีหวังผลแก้ปัญหาเฉพาะกิจระชะหนึ่ง หรือเป็นเรื่องฉุกเฉิน ก็จะตัดสินใจและกำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรี

3. กิจกรรมของรัฐบาล กิจกรรมของรัฐบาลเป็นสิ่งบ่งบอกให้เห็นถึงการดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ซึ่งจะช่วยให้เห็นว่ามีกระทำตามเจตนารมณ์และแนวนโยบายสาธารณะที่กำหนดไว้อย่างไร หรือไม่ มีการระดมจัดหาทรัพยากร หรือมีมาตรการอย่างอื่นมาเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวอย่างไร หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เช่น นโยบายการตรวจสอบคุณภาพอาหารเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค รัฐบาลจะต้องมีกิจกรรมเสริมอย่างจริงจัง นอกเหนือไป จากกรตรวจสอบว่า อาหารเป็นอันตรายหรือไม่ แต่จะต้องมีการบังคับใช้กฎหมายในส่วนของบทลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างจริงจังด้วย เพราะหากปล่อยปละละเลย ไม่เคร่งครัดการบังดับใช้กฎหมายในส่วนของบทลงโทษ ก็เท่ากับว่า รัฐบาลยังมิได้ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายที่กำหนดนั้นอย่างได้ผล (กล่าวคือ ยังมีผู้ผลิตอาหารที่เป็นอันตรายออกมาขาย เพราะ

ไม่ต้องเกรงกลัวบทลงโทษ โดยทั่วไป เราสามารถจะพิจารณากิจกรรมของรัฐบาลได้จากโครงการและแผนงานต่างๆ ของหน่วยงานราชการว่า ได้มีการนำมาปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร และดำเนินการอย่างจริงจังเพียงใด

4. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของรัฐบาลการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาลตามที่ประกาศเจตนารมณ์ไว้ จะมีการกำหนดเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่คาดหวังของกิจกรรมไว้ตั้งแต่เริ่มจัดทำแผนงาน ดังนั้น ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมจึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของกิจกรรมรัฐบาล เช่น โครงการรณรงค์ลดสถิติ "เมาแล้วขับ" นั้น ผลลัพธ์ที่ออกมาควรจะแสดงแนวโน้มจำนวนผู้กระทำผิดลดลง แต่หากไม่ลดลง ก็แสดงว่านโยบายที่กำหนดขึ้นไม่บรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2. คนพิการทั่วไปทั้งคนที่มีบัตรและไม่มีบัตรคนพิการสามารถรับสิทธิคนพิการ ได้ดังนี้

1) ได้รับเบี้ยคนพิการ เฉพาะผู้ที่ขึ้นทะเบียนมีบัตรประจำตัวคนพิการถูกต้อง และมีสิทธิลงทะเบียนขอรับ “เบี้ยคนพิการ” คนละ 800 บาท/เดือน จะจ่ายเป็นเงินสดหรือจ่ายผ่านบัญชีธนาคารภายในวันที่ 10 ของทุกเดือนตลอดชีวิตและสิ้นสุดลงเมื่อคนพิการเสียชีวิต/แจ้งขอสละสิทธิ ถ้าเป็นคนพิการที่อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จะได้รับสิทธิทั้ง “เบี้ยคนพิการ” และ “เบี้ยผู้สูงอายุ”

2) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ สิทธิคนพิการยังได้รับบริการทางสาธารณะสุข เพื่อการรักษาพยาบาลและช่วยเหลือให้คนพิการสามารถทำกิจกรรมทั่วไปได้ตามความต้องการ จำเป็นต้องฝึกฝนและทำอย่างต่อเนื่องให้เกิดความชำนาญและป้องกันความพิการที่จะเกิดเพิ่มขึ้น เช่น กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด (กลุ่มสันทนาการ ฝึกอบรม) การประเมิน/แก้ไขการพูด จิตบำบัด พฤติกรรมบำบัด ฟื้นฟูการได้ยิน-การมองเห็น ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยตามประเภทความพิการ การพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานการใช้ชีวิต บริการทางการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก (ฝังเข็ม นวดไทย) บริการทันตกรรม เช่น การเคลือบหลุมร่องฟัน บริการเกี่ยวกับอุปกรณ์เสริมช่วยความพิการและแจ้งข้อมูลข่าวสารสุขภาพผู้พิการสามารถเข้าถึงได้ จะได้สิทธิคนพิการบริการข้างต้นก็ต่อเมื่อเปลี่ยนจากสิทธิบัตรทองธรรมดาเป็นสิทธิคนพิการ ท.74 (“สิทธิหลักประกันสุขภาพ” หรือที่เคยรู้จักกันในนาม “สิทธิ 30 บาท หรือสิทธิบัตรทอง”) แสดงบัตร ท.74 ที่สถานพยาบาลใกล้บ้านเพื่อขอบริการรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือการรักษาพยาบาล อาการเจ็บป่วยและได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการที่หน่วยบริการที่ระบุในบัตรประกันสุขภาพทั่วประเทศได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

3) ได้รับการศึกษาฟรี โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่พบความพิการจนตลอดชีวิต เป็นอีกประโยชน์หนึ่งของสิทธิคนพิการ สามารถแจ้งรับบริการได้ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โรงเรียนใกล้บ้าน หรือสถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ของจังหวัดต่างๆ หรือหน่วยงานที่ประกาศกำหนด เพื่อได้รับสิทธิทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี 2562 พร้อมได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลือ โดยเลือกสถานที่ ระบบและรูปแบบทางการศึกษาคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้พิการแต่ละประเภท

4) คนพิการสามารถสมัครงาน สมัครงานได้ที่สถานประกอบการทั้งรัฐและเอกชน ซึ่งเป็นสิทธิคนพิการที่ควรได้รับ โดยสามารถแจ้งรับบริการจัดหางานที่ศูนย์จัดหางานหรือแจ้งองค์กรด้านคนพิการที่บริการจัดหางานให้ เช่น ศูนย์จัดหางานคนพิการพระมหาไถ่ พัทยา และมูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย ถ้านายจ้างรับคนพิการเข้า

ทำงานอันตราส่วนพนักงานต่อคนพิการ 100 : 1 นายจ้างมีสิทธิได้รับข้อยกเว้นภาษีเงินได้จำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของรายจ่ายในการจ้างคนพิการ นายจ้างสามารถนำค่าจ้างนั้นมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง หากสถานประกอบการใดที่ไม่รับคนพิการเข้าทำงานต้องจ่ายเงินสมทบทุนเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือดูแลคนพิการ **แต่นายจ้างจะรับสิทธิประโยชน์เฉพาะการจ้างคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการเท่านั้น**

5) บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เช่น ห้องน้ำทางลาด ที่จอดรถสำหรับคนพิการ เอกสารอักษรเบรลล์ ล่ามภาษามือ บริการคนส่งสาธารณะ ข้อมูลข่าวสารและบริการให้สัตว์นำทางกับคนพิการ เป็นต้น ให้แจ้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่รับผิดชอบ อบต. พมจ. สำนักงานเขต สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย เป็นต้น

6) คนพิการมีสิทธิขอกู้เงิน สิทธิคนพิการมีสิทธิขอกู้เงิน ไว้เพื่อประกอบอาชีพได้ที่ พมจ. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานที่ประกาศกำหนด กู้ได้เป็นรายบุคคลไม่เกินรายละ 60,000 บาท ถ้าประสงค์กู้เงินเกินวงเงินที่กำหนดให้พิจารณาเป็นรายๆไม่เกิน 120,000 บาท กู้เป็นกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพกลุ่มละไม่เกิน 1,000,000 บาท **ไม่มีดอกเบี้ยแต่ต้องผ่อนส่งภายใน 5 ปี** ผู้กู้ต้องอายุ20ปีขึ้นไปและมีบัตรผู้พิการและบัตรดูแลผู้พิการ กรอกข้อมูลว่าจะนำทุนไปประกอบอาชีพด้านใด โดยมีผู้ค้ำประกันที่เงินเดือนมั่นคง 1 คน ยื่นเรื่องขออนุมัติเงินไม่เกิน 2 สัปดาห์

7) แจ้งรับบริการสวัสดิการสังคม ได้ที่ อบต. พมจ. สำนักงานเขต ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานที่ประกาศกำหนด เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการอย่างทั่วถึง เช่น ผู้ช่วยคนพิการ (สำหรับคนพิการระดับรุนแรง) ค่าใช้จ่ายสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานที่พักอาศัย สถานที่เลี้ยงดูสำหรับผู้พิการไร้ที่พึ่ง

8) บริการล่ามภาษามือ เฉพาะคนหูหนวกมีสิทธิยื่นคำขอเพื่อขอรับบริการล่ามภาษามือในกรณีต่างๆ แจ้งรับบริการได้ที่สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย อบต. พมจ. สำนักงานเขต ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กรุงเทพมหานคร หรือหน่วยงานที่ประกาศกำหนด เช่น การใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณะสุข การสมัครงาน การร้องทุกข์ การกล่าวโทษหรือเป็นพยาน การเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรมรวมทั้งเป็นผู้บรรยาย

9) ลดหย่อนภาษีเงินได้ สิทธิคนพิการยังสามารถขอลดหย่อนภาษีเงินได้ โดยแจ้งหน่วยงานของกรมสรรพากรที่ไปเสียภาษี สำหรับผู้ดูแลที่เลี้ยงดูคู่สมรส ลูก หรือพ่อแม่ที่พิการหรือทุพพลภาพ สามารถนำไปใช้ลดหย่อนแบบเหมาได้คนละ 60,000 บาทต่อปี แต่ถ้าผู้พิการหรือทุพพลภาพที่ดูแลอยู่ไม่คู่สมรส ลูก หรือพ่อแม่ สามารถใช้สิทธิลดหย่อนได้แบบเหมา 60,000 บาทต่อเพียงคนเดียว ถ้าคู่สมรสไม่มีรายได้และมีความพิการด้วย สามารถรถหย่อนภาษีคู่สมรสได้ 60,000 บาท และลดหย่อนผู้พิการได้อีก 60,000 บาท รวมเป็นเงินลดหย่อนทั้งสิ้น 120,000 บาท

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

[8] รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมี สิ่งจูงใจ (Motive) หรือแรงขับดัน (Drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิด พฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความ

ต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตึงเครียด เช่น ความ หิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (Psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (Recognition) การยกย่อง (Esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (Belonging) ความต้องการส่วนใหญ่ อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของ Abraham Maslow และทฤษฎีของ Sigmund Freud

สมมติฐานของการวิจัย

1. คนพิการที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการแตกต่างกัน

2. คนพิการที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการแตกต่างกัน

3. คนพิการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการแตกต่างกัน

4. คนพิการที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้พิการจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 102,731 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณของ Yamane [5] ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด จะเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด จะเป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยมีคำถามสวัสดิการด้านต่างๆ ทั้ง 9 ด้าน ดังนี้ 1) เบี้ยคนพิการ 2) ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ 3) การศึกษาฟรี 4) การสมัครงาน 5) สิ่งอำนวยความสะดวก 6) สิทธิขอกู้เงิน 7) สวัสดิการสังคม 8) ล่ามภาษามือ 9) ลดหย่อนภาษีเงินได้ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ การสร้างเครื่องมือตามกำหนดกรอบแนวคิด และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และไปทดลองใช้ (Try Out) กับ

ประชาชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค ได้เท่ากับ .912 การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) 3) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบแบบ t-Test และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One–way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 66.75 เพศหญิง จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 มีอายุ 20 - 39 ปี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 อายุ 40 – 59 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 63.87 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (ปวช.) จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.56 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.53 พนักงานบริษัท จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.74 ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว/อาชีพอิสระ/ธุรกิจ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.24 ไม่ประกอบอาชีพ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 และข้าราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

(n = 400)

ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ	ความพึงพอใจ			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1. เบี้ยคนพิการ	3.78	0.84	มาก	5
2. ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์	4.02	0.46	มาก	2
3. การศึกษาฟรี	3.56	0.96	มาก	8
4. การสมัครงาน	3.68	0.74	มาก	7
5. สิ่งอำนวยความสะดวก	4.14	0.53	มาก	1
6. สิทธิขอกู้เงิน	3.98	0.67	มาก	4
7. สวัสดิการสังคม	3.53	0.81	มาก	9
8. ล่ามภาษามือ	3.74	0.93	มาก	6
9. ลดหย่อนภาษีเงินได้	4.01	0.61	มาก	3
รวม	3.83	0.73	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.83, SD = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ สิ่งอำนวยความสะดวก ($\overline{X}$ = 4.14 , SD = 0.53) รองลงมาคือ ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ($\overline{X}$ = 4.02 , SD = 0.46) ลดหย่อนภาษีเงินได้ ($\overline{X}$ = 4.01 , SD = 0.61) สิทธิขอกู้เงิน ($\overline{X}$ = 3.98 , SD = 0.67) เบี้ยคนพิการ ($\overline{X}$ = 3.78 , SD = 0.84) ล่ามภาษามือ ($\overline{X}$ = 3.74 , SD = 0.93) การสมัครงาน ($\overline{X}$ = 3.68 , SD = 0.74) การศึกษาฟรี ($\overline{X}$ = 3.56 , SD = 0.96) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สวัสดิการสังคม ($\overline{X}$ = 3.53 , SD = 0.81) ตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\overline{X}$	df	t	p
ชาย	267	3.76	398	.679	.033*
หญิง	133	3.94			
รวม	400				

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ t - Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า คนพิการในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	27	55.43	2.053	1.28	.015*
ภายในกลุ่ม	372	598.47	1.61		
รวม	399	653.91			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน

พบว่า คนพิการในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	27	37.66	1.39	.943	.045*
ภายในกลุ่ม	372	550.42	1.48		
รวม	399	588.07			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า คนพิการในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	27	67.36	2.49	1.27	.016
ภายในกลุ่ม	372	730.55	1.96		
รวม	399	797.91			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า คนพิการในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ [4] ศึกษาการเข้าถึงการให้บริการสาธารณะของผู้พิการในองค์การบริหารส่วน ตำบลชายนา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า การเข้าถึงการบริการสาธารณะของผู้พิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการให้บริการสาธารณะของผู้พิการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย [6] ศึกษาการศึกษาความพึงพอใจที่มีตอการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แบ่งตามช่วงอายุทั้ง 3 ช่วงพบว่ามีความพึงพอใจที่ไม่แตกตางกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดให้มีกลไกขับเคลื่อน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับภาคีภาคส่วนต่างๆ คนพิการทุกประเภทความพิการ และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผน นโยบาย กฎหมาย หรือระเบียบและการติดตาม และประเมินผล รวมถึงการมีกลไกศูนย์การประสานงาน เพื่อให้มีระบบการประสานงาน การติดตาม การจัดเก็บข้อมูลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

2. หน่วยงานที่เกี่ยงข้องควรมีการปรับเปลี่ยนสิทธิที่จะได้รับของคนพิการแต่ละประเภทให้แตกต่างกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการแต่ละประเภท

3. ควรจัดทำศูนย์ต้นแบบการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทุกคนเข้าถึงการใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรด้านคนพิการให้มีความเข้มแข็ง

4. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของนโยบายของรัฐการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกตามประเภทของคนพิการเพื่อให้ได้ถึงข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของคนพิการแต่ละประเภท

5. ควรเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและออกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจน และมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ, ข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ ปี 2566, กรุงเทพฯ เข้าถึงเมื่อ 19 ตุลาคม 2566, เข้าถึงได้ https://ecard.dep.go.th/nep_all/file/Stat2566/Stat_Feb66.pdf.

[2] กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ดีสุวรรณซัพพลายเซอร์วิส, 2556.

[3] กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550, กรุงเทพฯ, 2550.

[4] นุชสรา รักชาติ, “การเข้าถึงการให้บริการสาธารณะของผู้พิการในองค์การบริหารส่วน ตำบลชายนา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,” วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2562.

[6] บุญยฤทธิ์ ศรีปาน, “การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการในพื้นที่เทศบาลนครนครศรีธรรมราช,” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการจัดการเทคโนโลยี), มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี, 2562.

[7] ไพฑูรย์ โพธิสว่าง, การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ หลักการ วิธีปฏิบัติ สถิติ และคอมพิวเตอร์, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Come In, 2556.

[8] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 (ตอนที่ 47 ก), หน้า 1,2550

[9] Kotler, P., & Armstrong, G. *Principles of marketing*. NJ : Prentice Hall, 2002.

[10] Yamane, Taro. “Statistics an introductory analysis”, New York Harper & Row, 1973.

ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ กรณีตัวอย่างตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

Expectations of People regarding the social welfare provision by governmen agencies: A case study of Na Phra That Sub-district, Panus Nikhom District, Chonburi Province

ภัทรา เวชสวรรค์, พรเทพ สูติปัญญา

[1]*คณะรัฐศาสตร์/มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, pattara.vaj8@gmail.com*

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ กรณีตัวอย่างตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ ที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนในหน้าพระธาตุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) การหาค่าร้อยละ 2) การหาค่าเฉลี่ย 3) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) การทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) การศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ พบว่า ระดับความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย รองลงมาคือ สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป สวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สวัสดิการด้านนันทนาการ ตามลำดับ 2) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนในหน้าพระธาตุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำหลัก: ความคาดหวัง สวัสดิการสังคม หน่วยงานภาครัฐ

Abstract

The study aims to investigate the expectations towards the social welfare provision by government agencies, using Ban Na Phra That Sub-district, PanusNikhom District, Chonburi Province as a case study. The objectives are to examine the level of expectations of the residents in Ban Na Phra That Sub-district towards the social welfare provision by government agencies and to compare the level of expectations of the residents in Ban Na Phra That Quantitative research methods. Sub-district towards the social welfare provision by government agencies, categorized by personal factors. The sample group for the study consists of 375 residents in Ban Na Phra That Sub-district, PanusNikhom District, Chonburi Province. Data collection tools include online questionnaires administered through simple random sampling. Statistical analysis methods used include: 1) calculating percentages, 2) finding means, 3) calculating standard deviations, and 4) hypothesis testing.

The study findings based on the objectives are as follows: 1) Investigation of the level of expectations of residents in Ban Na Phra That Sub-district towards the social welfare provision by government agencies revealed that the overall level of expectation is at the highest level. When considering specific aspects, it was found that the aspect with the highest average rating is healthcare welfare, followed by education welfare, residential welfare, general social service welfare, employment and income stability welfare, legal justice welfare, and the lowest average rating is recreational welfare, respectively. 2) Comparative study of the level of expectations of people in front of the Phrathat regarding social welfare provision of government agencies. It was found that the expectations regarding social welfare provision of government agencies Public sector of people with different number of persons in families There is a difference in expectations regarding social welfare provision by government agencies, with statistical significance at the .05 level, in line with the set assumptions. and expectations regarding social welfare provision by government agencies of people of different genders, ages, statuses, educational levels, occupations, and monthly incomes. different There are expectations for social welfare provision by government agencies. no different The statistical significance level .05 does not meet the set assumptions.

Keywords: expectations social welfare provision by governmental

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน และคาดว่าจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ปัจจุบันนโยบายเศรษฐกิจในหลายประเทศไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะการขยายตัวเพียงอย่างเดียว แต่ยังให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างทั่วถึงด้วย ปัญหาความเหลื่อมล้ำจึงได้รับความสนใจมากขึ้น เพราะเป็นกระจกสะท้อนว่าครัวเรือนแต่ละกลุ่มจะได้รับผลดีจากการขยายตัวของเศรษฐกิจทั่วถึงมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำที่อยู่ในระดับสูงมาเป็นเวลานานยังอาจบั่นทอนอัตราการเติบโตและเสถียรภาพโดยรวมของเศรษฐกิจได้ ประเทศไทยจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการจัดทำบริการสาธารณะด้านสวัสดิการสังคมขึ้น ดังปรากฏในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ในประเด็นต่างๆ ตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เน้นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เนื่องจากในปัจุบันโอกาสขยับสถานะของคนจนน้อยลง ความเหลื่อมล้ำเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ความคุ้มครองทางสังคมยังไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับบริบทและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป จากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ภาพความเหลื่อมล้ำที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มเปราะบาง มีความสามารถในการรับมือกับวิกฤตต่ำกว่ากลุ่มปกติ โดยเฉพาะในด้านการศึกษา และการเข้าถึงสวัสดิการรัฐ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ แห่งชาติ: 2566)

สำหรับการจัดสวัสดิการสังคมโดยรวมในสังคมไทยมีเป้าหมาย 3 ระดับ ได้แก่ การแก้ไขความเดือดร้อนหรือบำบัดรักษาโดยใช้รูปแบบการสงเคราะห์ การป้องกันปัญหาซึ่งเน้นเรื่องการพัฒนาความรู้และการฝึกอาชีพ การพัฒนาศักยภาพความคิดและจิตใจ โดยการพัฒนาให้มีอารยธรรมซึ่งมุ่งให้คนมีสวัสดิการชุมชนขั้นต่ำคือ การจัดสวัสดิการสังคมที่ครอบคลุมถึงการสงเคราะห์สังคม การประกันสังคมและบริการสังคมโดยภาครัฐ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การพัฒนาเอกชนและภาคชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการบริการสวัสดิการสังคมโดยการกำหนดยุทธศาสตร์สวัสดิการสังคม การจัดทำนโยบายสวัสดิการสังคม รวมทั้งการมองสวัสดิการสังคมเชิงนโยบายทางสังคมอย่างเป็นองค์รวมโดยใช้คนเป็นศูนย์กลางจึงสามารถป้องกันปัญหาและพัฒนาได้ (อภิญญา เวชยชัย 2546, น. 47)

ตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอพนัสนิคม โดยอยู่ห่างจากอำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม 14.53 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนหมู่บ้านอยู่ในเขตการปกครอง จำนวน 11 หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำพืชไร่ ทำนาข้าว และเลี้ยงสัตว์ มีประชากรทั้งสิ้น 5,574 คน ชาย จำนวนครัวเรือน 2,348 ครัวเรือน ประกอบไปด้วย กลุ่มต่างๆ ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ สตรี และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่มีปัญหา ความเดือดร้อน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่หน่วยงานภาครัฐนั้นจะต้องให้การสงเคราะห์จัดบริการสวัสดิการ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การแก้ปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเอง ได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม และเป็นธรรม ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ ด้านนันทนาการ ด้านการบริการสังคมทั่วไป และด้านกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ ที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนในหน้าพระธาตุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำผลการศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐไปวางแผนเพื่อจัดสวัสดิการสังคมได้ตรงตามความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. สามารถนำผลจากการศึกษาจากระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐในการเพิ่มประสิทธิภาพการสวัสดิการแต่ละด้านได้

3. สามารถนำผลจากการศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสวัสดิการภาครัฐในด้านอื่นๆ ต่อไป

แนวคิดและทฤษฎี

Bartol and Martin (อ้างถึงใน พิไลวรรณ จันทรสุกรี, 2540) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังตามแนวคิดของ Vroom ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1) ความคาดหวังในความพยายามต่อการกระทำหรือการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าว่าตนเองพยายามต่อกระทำพฤติกรรมได้ตามความสามารถแล้วโอกาสที่จะกระทำสิ่งนั้นได้สำเร็จมีมากน้อยเพียงใด เป็นการคิดก่อนจะทำสิ่งต่าง ๆ ว่าสามารถทำได้หรือไม่

2) ความคาดหวังในการกระทำต่อผลลัพธ์หรือผลของการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนกระทำพฤติกรรมว่าถ้าหากกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้ผลลัพธ์แก่ตนเองในทางที่ดีหรือไม่

3) ความคาดหวังในคุณค่าของผลลัพธ์หรือรางวัล หมายถึง คุณค่าจากผลของการกระทำ ที่เกิดแก่บุคคลที่แสดงพฤติกรรมนั้น ดังนั้นทฤษฎีความคาดหวัง Vroom หรือ Expectation Theory บางทีเรียกว่า VET Theory

มาสโลว์ (Maslow) ได้อธิบายว่าความต้องการของบุคคลมี 5 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้ (Ivancevich & Matteson, 2002, pp. 150 – 151)

1) ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นต่ำสุดของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่เหมาะสม การบรรเทาความเจ็บปวดต่าง ๆ เป็นต้น

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety and Security Needs) ความต้องการมีอิสระและปลอดภัยจากภัยคุกคามต่าง ๆ

3) ความต้องการความรักและการมีส่วนเป็นเจ้าของ (Belongingness, Social and love Needs) ความรู้สึกว่าตนได้รับความเป็นมิตร ความรักและมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นสมาชิกกับกลุ่ม

4) ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Self–esteem Needs) เป็นความต้องการ ให้คนอื่นยกย่อง ให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self–actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดในชีวิต เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับการทำงานที่ตนเองชอบหรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่เป็นอยู่ ในขณะนี้

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 มาตรา 5 (1) ได้กำหนดขอบเขตของสวัสดิการสังคมสอดคล้องกับแผนพัฒนาสังคมฯ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2545 – 2549) ซึ่งกล่าวถึง สวัสดิการสังคมว่าเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีในด้านต่างๆ ดังนี้ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2554)

1) การมีสุขภาพอนามัยที่ดี คือ การที่ประชาชนพึงได้รับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บการรักษาพยาบาล การส่งเสริมและพัฒนา สุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ไม่ว่าเพศใด อายุหรือวัยใด เชื้อชาติใด ศาสนาใด อยู่ในภูมิภาคใดหรืออยู่ในวัฒนธรรมใด มีความสนใจในทางการเมือง มีแบบแผนการดำรงชีวิตเช่นใด หรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมในระดับชั้นใดก็ตาม พึงได้รับบริการสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาคเป็นธรรม สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ปัญหาของบุคคล กลุ่มบุคคล และประชาชน

2) การมีการศึกษาที่ดี คือ การที่ประชาชนพึงได้รับบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพตลอดไป และแม้ว่าประชาชนจะมีข้อบกพร่องทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม หรือด้อยโอกาสทางการศึกษา ก็จะได้รับบริการการศึกษาพิเศษและจัดรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่มีข้อจำกัดเหล่านั้น ทั้งนี้ ประชาชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาในระดับอย่างน้อยที่สุดคือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) การมีที่อยู่อาศัย คือ การที่ประชาชนมีที่อยู่อาศัยตามควรแก่อัตภาพ เพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ในทำนองเดียวกันประชาชนทุกคนควรจะได้มีที่อยู่อาศัยตามแต่กำลังความสามารถของบุคคลที่จะได้มา ถึงแม้ว่าประชาชนจะมีข้อบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นผู้ยากจน ชนกลุ่มน้อย คนต่างวัฒนธรรม ต่างศาสนา ต่างความเชื่อ ต่างความสนใจทางการเมือง ต่างแบบแผนการดำเนินชีวิต ผู้อยู่ในภูมิภาคท้องถิ่นห่างไกล หรือด้อยโอกาสอย่างน้อยที่สุดที่อยู่อาศัยต้องให้ความปลอดภัย ความมั่นคงอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่มีสภาพเสื่อมโทรมแออัด มีมลพิษ เสี่ยงต่อภัยพิบัติ เสี่ยงต่อความเสื่อมเสียทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

4) การด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ และการมีสวัสดิการแรงงาน คือ การที่ประชาชนทุกคนมีงานทำที่ทำให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ งานที่ทำจะต้องมีสวัสดิการที่ดีหรืออย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด ไม่เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย อุบัติเหตุและอุบัติภัยต่าง ๆ ไม่เป็นงานที่สร้างความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย และจะต้องได้รับการคุ้มครองในเรื่องความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัวในรูปแบบของการประกันสังคม

5) การนันทนาการ คือ การที่ประชาชนมีกิจกรรมนันทนาการ เพื่อการบันเทิงและ การพักผ่อนหย่อนใจอย่างมีคุณภาพ โดยกิจกรรมนันทนาการนั้นๆ ไม่เป็นการทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ไม่ผิดศีลธรรมและ ไม่ผิดกฎหมาย ไม่เป็นการเอารัดเอาเปรียบ กดขี่ข่มเหงหรือละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกลุ่มอื่น ๆ

6) การบริการสังคมทั่วไป คือ การให้บริการแก่ประชาชนโดยเฉพาะผู้ยากจน ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เพื่อช่วยเสริมสร้างและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขตามควรแก่อัตภาพ

7) กระบวนการยุติธรรม การที่ประชาชนได้รับการ คุ้มครองตามกฎหมาย อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม สามารถเข้า ถึงบริการที่รัฐจัดให้ เช่น การมีทนายแก้ต่าง เป็นต้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

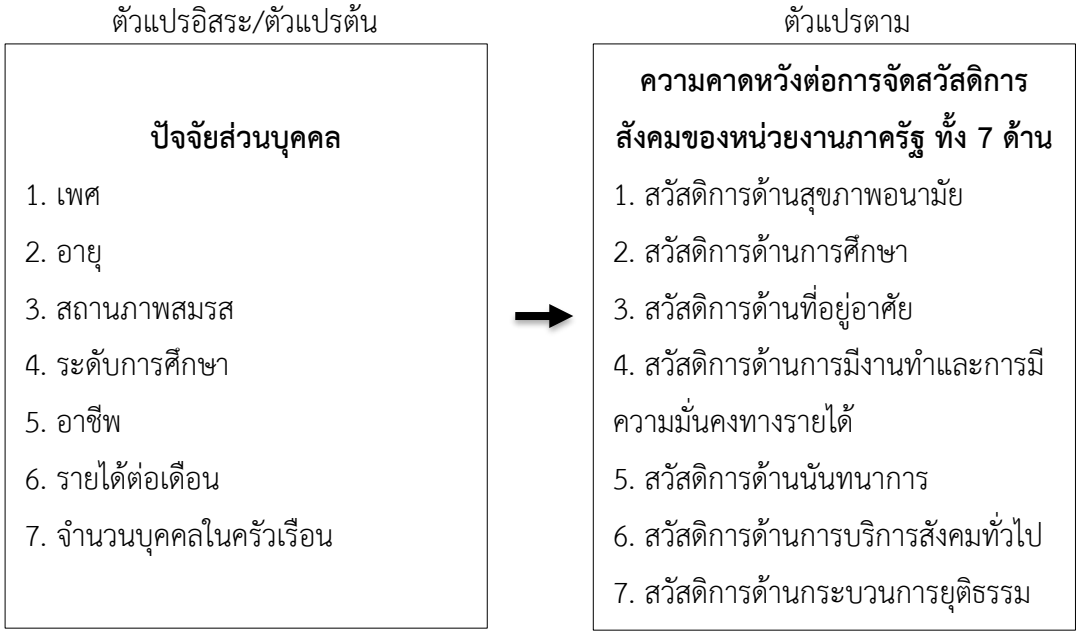
5. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

7. ประชาชนที่มีจำนวนบุคคลในครอบครัวแตกต่างกันมีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พิจารณาจากขอบเขตงานสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีในด้านต่างๆ ทั้ง 7 ด้าน คือ 1) สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย 2) สวัสดิการด้านการศึกษา 3) สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย 4) สวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ 5) สวัสดิการด้านนันทนาการ 6) สวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป 7) สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2554) และสามารถนำมาสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 5,574 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการคำนวณของ Yamane (ไพฑูรย์ โพธิสว่าง, 2561) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผ่านระบบออนไลน์ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการเลือกแบบโควตา (Quota Sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด จะเป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด จะเป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ โดยมีคำถามในด้านต่างๆ ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้ 1) สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย 2) สวัสดิการด้านการศึกษา 3) สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย 4) สวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ 5) สวัสดิการด้านนันทนาการ 6) สวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป 7) สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การสร้างเครื่องมือตามกำหนดกรอบแนวคิด และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในตำบลวัดโบสถ์ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอล

ฟ่าของครอนบาค ได้เท่ากับ .933 การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) 3) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบแบบ t-Test และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One–way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ กรณีตัวอย่างตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 เพศชาย จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 มีอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 อายุ 50 – 59 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 อายุ 40 – 49 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.07 อายุ 20 - 29 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.87 สถานภาพโสด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 45.07 สถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 37.07 หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.67 และสมรสแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 40.27 รองลงมาคือ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.27 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (ปวช.) จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.93 ประถมศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 และไม่ได้ศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 มีอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 รับจ้างทั่วไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.67 ค้าขาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.53 เกษตรกรรม จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.73 ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.53 ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.87 และมีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 รองลงมาคือ มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 รายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.33 และไม่มีรายได้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.73 และจำนวนบุคคลในครอบครัว จำนวน 1 – 2 คน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.93 จำนวน 3 – 4 คน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 จำนวน 5 – 6 คน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.47 และจำนวน 7 คนขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม (n = 375)

ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ	ความเห็นหรือความรู้สึก			
	$\overline{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1. สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย	4.71	0.45	มากที่สุด	1
2. สวัสดิการด้านการศึกษา	4.68	0.46	มากที่สุด	2
3. สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย	4.58	0.51	มากที่สุด	3
4. สวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้	4.55	0.49	มากที่สุด	5
5. สวัสดิการด้านนันทนาการ	4.52	0.53	มากที่สุด	7
6. สวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป	4.56	0.53	มากที่สุด	4
7. สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม	4.54	0.52	มากที่สุด	6
รวม	4.59	0.40	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.58 , SD = 0.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ($\overline{X}$ = 4.71 , SD = 0.45) รองลงมาคือ สวัสดิการด้านการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.68 , SD = 0.46) สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ($\overline{X}$ = 4.58 , SD = 0.51) สวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป ($\overline{X}$ = 4.56 , SD = 0.53) สวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ ($\overline{X}$ = 4.55 , SD = 0.49) สวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม ($\overline{X}$ = 4.54 , SD = 0.52) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สวัสดิการด้านนันทนาการ ($\overline{X}$ = 4.52 , SD = 0.53) ตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\overline{X}$	df	t	p
ชาย	169	4.60	373	.497	.970
หญิง	206	4.58			
รวม	375				

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ t - Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	1.45	0.36	1.69	.151
ภายในกลุ่ม	370	75.30	0.22		
รวม	374	76.75			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	1.30	0.43	2.02	.111
ภายในกลุ่ม	371	75.45	0.21		
รวม	374	76.75			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีสถานภาพที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	0.30	0.08	3.34	.849
ภายในกลุ่ม	370	76.45	0.22		
รวม	374	76.75			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 6 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	6	2.22	0.37	1.73	.112
ภายในกลุ่ม	368	74.53	0.21		
รวม	374	76.75			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 7 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	5	0.98	0.20	0.90	.481
ภายในกลุ่ม	369	75.77	0.22		
รวม	374	76.75			

*(p ≤ .05)

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกรายได้ต่อเดือน โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 8 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนบุคคลในครัวเรือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	3.02	1.01	4.80	.003*
ภายในกลุ่ม	371	73.73	0.21		
รวม	374	76.75			

*($p \leq .05$)

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามจำนวนบุคคลในครัวเรือน โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีจำนวนบุคคลในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชนในตำบลตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรกมล บุญแพทย์ (2561) ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.1 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาลินี บุญเสงี่ยม (2566) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาลินี บุญเสงี่ยม (2566) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรกมล บุญแพทย์ (2561) ศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ด้านที่ระดับมากที่สุด คือ ที่อยู่อาศัย

1.4 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาลินี บุญเสงี่ยม (2566) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านการมีงานทำและการมีความมั่นคงทางรายได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.5 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาลินี บุญเสงี่ยม (2566) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านนันทนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.6 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูภัทรปัญญาคุณ (เวียง แซ่อุ้ย) (2560) ศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริการสังคม อยู่ในระดับมาก

1.7 ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาลินี บุญเสงี่ยม (2566) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ การจัดสวัสดิการด้านกระบวนการยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของประชาชนในตำบลหน้าพระธาตุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา

อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนบุคคลที่ในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยภาลินี บุญเสงี่ยม (2565) ได้ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชน ที่มีจำนวนบุคคลที่ต้องดูแล เลี้ยงดูหรืออุปการะที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมตฐานที่ตั้งไว้ ส่วนความคาดหวังต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐของประชาชน ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และจำนวนบุตรที่แตกต่างกัน มีความคาดหวัง ต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ไม่เป็นไปตามสมมตฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนชุมชนด้านการจัดบริการสังคม แบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการประชุม เวทีประชาคมเพื่อการวางแผนแต่ละขั้นตอน ในด้านสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านการศึกษา และสวัสดิการด้านการบริการสังคมทั่วไป ที่ต้องสนับสนุนให้มีการเข้าถึงสวัสดิการให้มากยิ่งขึ้น

2. ควรลงพื้นที่สำรวจกลุ่มยากจน และผู้ด้อยโอกาส เพื่อช่วยเสริมสร้างและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ช่วยพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

เอกสารอ้างอิง

[1] กรกมล บุญแพทย์, “ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร,” วิทยานิพนธ์ รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน), มหาวิทยาลัยบูรพา,ชลบุรี, 2561.

[2] กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546, กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเทพเพ็ญวานิสย์, 2546.

[3] พิไลวรรณ จันทสุกรี, “ความคาดหวังในงานของนักศึกษาพยาบาลปีที่สี่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีในเขตภาคเหนือ,” วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การบริหารการพยาบาล), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,เชียงใหม่, 2540.

[4] ไพฑูรย์ โพธิสว่าง, การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ หลักการ วิธีปฏิบัติ สถิติ และคอมพิวเตอร์, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Come In, 2556.

[5] ภาลินี บุญเสงี่ยม, “ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ : กรณีศึกษาตำบลโคกขี้หนอน อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี,” วิทยานิพนธ์ รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน), มหาวิทยาลัยบูรพา,ชลบุรี 2565.

[6] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570), กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2566.

[7] อภิญญา เวชยชัย และกิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุล, การพัฒนาระบบสวัสดิการสำหรับคนจนและคนด้อยโอกาส: กลุ่มคนจนผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเสี่ยงที่ประสบปัญหาทางสังคม, กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

[8] Bartol, M. Kathryn & C. Martin, “Management Quality”. (2nd ed) New York : Prentice – Hall, 1998

[9] Ivancevich, J. M, & Matteson, T. M. “Organization behavior and management” (6th ed.), Houston: McGraw-Hill, 2002.

[10] Maslow, A. H,. “Motivation and Personality”, New York : Harper and Row. 1970.

[11] Yamane, Taro. “Statistics an introductory analysis”, New York Harper & Row, 1973.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 14

Proceedings of the 14th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อพลิกโฉมคุณภาพการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในสังคมยุคดิจิทัล

Challenges in Creating Innovation to Transform the Quality of Sustainable Learning in the Digital Society

เล่มที่ 1

กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จ.เชียงใหม่
14 พฤษภาคม 2567

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
ความพึงพอใจของนโยบายของรัฐเรื่องการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร	ภัทรา เวชสวรรค์ พรเทพ สูติปัญญา	232
คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรเทศบาลตำบลเบิกไพร อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	วลีกาญจน์ แกมแก้ว เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์	245
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก	พรเทพ สูติปัญญา ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์	258
ความคาดหวังของประชาชนต่อการจัดสวัสดิการสังคมของหน่วยงานภาครัฐ กรณีตัวอย่างตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	ภัทรา เวชสวรรค์ พรเทพ สูติปัญญา	267
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	นารีรัตน์ พุ่มจันทร์ สุพจน์ บุญวิเศษ	282
ความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ	จุฬารัตน์ ทนงค์ โกวิทย์ กังสนันท์	295
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จังหวัดนครปฐม	พรเทพ สูติปัญญา ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์	306

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก

Operational efficiency of the Nong Chok District Office

พรเทพ สูติปัญญา [1] , ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์ [2]
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, pakakong_bsc@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก 2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการสำนักงานเขตหนองจอก ปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 49 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกอยู่ในระดับมาก รายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านเวลาให้บริการ ด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสถานภาพส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก พบว่า ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกด้าน เพศ ที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่ด้านอายุงานแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำหลัก: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Abstract

The purposes of this research are 1. To study the level of operational efficiency of the Nong Chok District Office. 2. To compare the operational efficiency of the Nong Chok District Office classified by personal factors. The sample group in this research is civil servants of the Nong Chok District Office. There were 49 people performing their duties. A questionnaire was used as a research tool. Statistics used are the t-test and one-way analysis of variance.The results of the research found that the operational efficiency of the Nong Chok District Office was at a high level. And when considering each aspect, it was found that The average value for each aspect was at a high level, namely the time factor. Quality of work Amount of work Responsibility and environmental conditions in operations The results of comparing the average personal status that

affects the operational efficiency of the Nong Chok District Office found that the operational efficiency levels of the Nong Chok District Office in terms of gender had no difference in performance efficiency. different But the length of service is different and there are different performance efficiencies. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: operational efficiency.

บทนำ

อำเภอหนองจอกเปลี่ยนชื่อเรียกใหม่ว่า เขตหนองจอก ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเรียกใหม่ว่าสำนักงานเขตหนองจอก ตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ทั้งนี้ จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ. 2561 - 2580) ภาครัฐของไทยกำลังเผชิญความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอย่างรวดเร็วรุนแรง และผันผวน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภายในองค์กร ภาครัฐต้องเร่งพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการสาธารณะ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการประชาชนให้เป็นรูปแบบดิจิทัลอย่างดีที่สุด เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาระดับประสิทธิภาพการทำงาน ศึกษาสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งสายงานฝ่าย ที่ผู้วิจัยคาดว่ามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก เพื่อนำข้อค้นพบไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการให้บริการต่อไป

วัตถุประสงค์

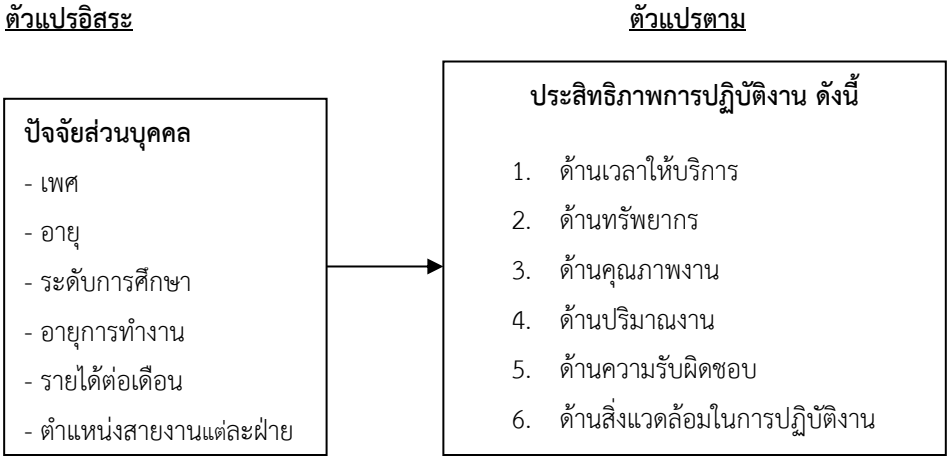
1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

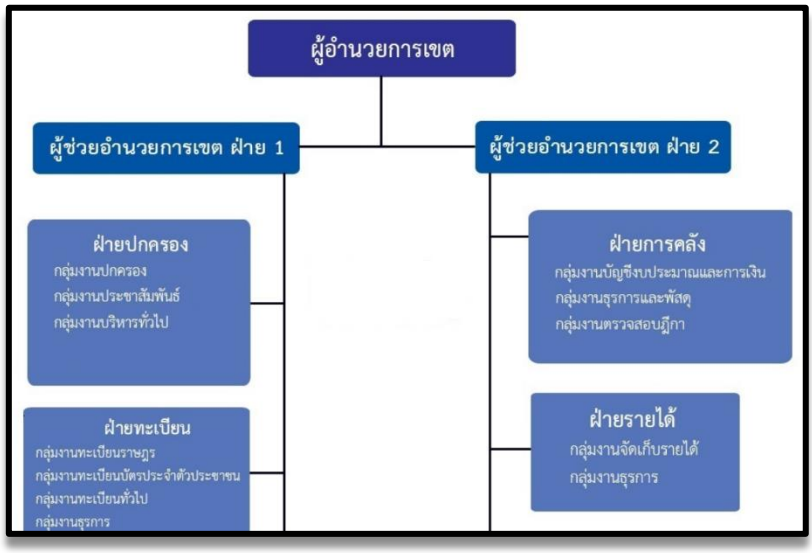
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก
2. เพื่อนำผลที่ได้จากงานวิจัยไปปรับปรุง แก้ไขพัฒนาและเป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก

กรอบแนวคิด

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตัวแปรตาม ด้านเวลาให้บริการ ด้านทรัพยากร ด้านคุณภาพงาน ด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ ได้นำแนวคิดของ อัญชลี จอมคำสิงห์ (2559) ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่ดี โดยสรุปกรอบแนวคิดได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 โครงสร้างหน่วยงานฝ่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สำนักงานเขตหนองจอก 4 ฝ่าย จำนวน 12 กลุ่ม โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จึงได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ครั้งนี้ จำนวน 49 คนจาก 55 คน วันที่ 10-15 มกราคม 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการการสร้างเครื่องมือที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหานำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ 0.86 แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ ตามเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย (เพ็ญแข ศิริวรรณ และคณะ, 2551) ซึ่งได้ให้ความหมายตามเกณฑ์ โดยแบ่งค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง ระดับประสิทธิภาพมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง ระดับประสิทธิภาพมาก
2.01 – 3.40	หมายถึง ระดับประสิทธิภาพปานกลาง
1.81 – 2.00	หมายถึง ระดับประสิทธิภาพน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง ระดับประสิทธิภาพน้อยที่สุด

มีสาระคลอบคลุมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกในทุกด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จะทดสอบสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)โดย t-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวแปรเพศ ส่วนการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้ในการทดสอบคือ ตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งสายงานฝ่าย กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอกในภาพรวม6ด้าน

n = 49

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก	$\overline{X}$	*SD*	ระดับความคิดเห็น	อันดับ
1. ด้านความเวลา	3.98	0.68	มาก	1
2. ด้านทรัพยากร	3.95	0.71	มาก	2
3. ด้านคุณภาพงาน	3.92	0.72	มาก	3
4. ด้านปริมาณงาน	3.91	0.73	มาก	4
5. ด้านความรับผิดชอบ	3.87	0.72	มาก	5
6. ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน	3.78	0.87	มาก	6
รวม	**3.90**	**0.68**	**มาก**	

จากตาราง 1 ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก ในภาพรวม6ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.90) เมื่อพิจารณาโดยจำแนกเป็นรายด้านสามลำดับแรก พบว่าด้านปัจจัยด้านเวลาที่ให้บริการรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก (3.98) รองลงมา ด้านทรัพยากรที่สะดวกทันสมัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.95) และด้านคุณภาพงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.92) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสถานภาพส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตาราง 2 แสดงผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	เพศ	N	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ประสิทธิภาพ	ชาย	27	3.88	.73	1.91	.98
	หญิง	22	3.91	.62		

2 **ด้านอายุ** ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ ด้านเวลาในการบริการ ด้านทรัพยากร ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3 **ด้านระดับการศึกษา** ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านเวลาในการบริการ ด้านทรัพยากร ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4 **ด้านอายุงาน** ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5 **ด้านรายได้** ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามรายได้ ด้านเวลาในการบริการ ด้านทรัพยากร ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6 **ด้านตำแหน่งสายงานแต่ละฝ่าย** ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตามสายงานแต่ละฝ่าย ด้านเวลาในการบริการ ด้านทรัพยากร ด้านคุณภาพ ด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ และด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. ด้านเพศ ผลการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของอัญชลี จอมคำสิงห์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกองการเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าบุคลากรกองการ เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยที่มีเพศต่างกันมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2. ด้านอายุ ผลการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการใช้เวลาให้บริการที่ต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของอัญชลี จอมคำสิงห์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกองการเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าบุคลากรกองการเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยที่มีอายุต่างกัน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

3. ด้านระดับการศึกษา ผลการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน มีด้านปริมาณงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของอัครเดช ไม้จันทร์ (2559) ได้ศึกษา

เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา

4. ด้านอายุงาน ผลการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จำแนกตามอายุงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันยกเว้นด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของอัครเดช ไม้จันทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้ง เครื่องจักรสายการผลิตในด้านสิ่งแวดล้อมของการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5. ด้านรายได้ ผลการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จำแนกตามรายได้ โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของอัครเดช ไม้จันทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา

6. ด้านตำแหน่งสายงานฝ่าย ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก จำแนกตามด้านตำแหน่งสายงานฝ่าย โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของนวลพรรณ บุญฤทธิ์ (2558) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการพัฒนาหรือยกระดับประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรโดยปัจจัยที่มีผล ได้แก่ ตำแหน่งงานเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งหากได้มีการพัฒนาแรงจูงใจ ในการทำงานให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรดีขึ้น

อภิปรายผล

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตหนองจอก รายด้าน 6 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านเวลาให้บริการ** พบว่า ด้านเวลาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากองค์กรให้ความสำคัญกับการใช้เวลาในการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว เช่น กล้องชัตเตอร์ที่มีความเร็วในการถ่ายรูปบัตรประชาชน และคอมพิวเตอร์ที่อ่านลายนิ้วมือได้รวดเร็วพร้อมกับปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเวลาบัตรคิวและปริมาณงานตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ซึ่งสอดคลองกับ อัญชลี จอมคำสิงห์ (2559) ที่พบว่าการสำรวจระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่า ด้านการให้บริการที่ทันเวลามีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในงานบริการและสถานที่ให้บริการสะอาดปลอดภัย

2. **ด้านทรัพยากร** พบว่า ด้านทรัพยากรการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากองค์กรนำทรัพยากรการใช้เทคโนโลยี สแกนนิ้วมือ ถ่ายรูปติดบัตร มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็วและมีการอบรมการใช้เทคโนโลยีสอดคล้องกับ อรสุดา ดุสิตรัตนกุล (2560) ที่กล่าวว่า บุคลากร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับดีที่สุด

3. ด้านคุณภาพงาน พบว่า ด้านคุณภาพโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากข้าราชการมีการวางแผนในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้งานมีคุณภาพและมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพมากขึ้น รวมไปถึงสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องและผลงานครบถ้วน มีคุณภาพเชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัครเดช ไม้จันทร์ (2559) ที่กล่าวว่า คุณภาพงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้ง เครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลาอยู่ในระดับมาก เจ้าของสถานประกอบควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงปัจจัยในการทำงานเพิ่มอุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

4. ด้านปริมาณงาน พบว่า ด้านปริมาณงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากข้าราชการในองค์กรมีการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของงาน เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีความเข้าใจในระบบงานและการเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับกระบวนการปฏิบัติงาน และสามารถประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้ หรือประสบการณ์มาใช้ในการทำงาน เพื่อให้สามารถทำงานได้ปริมาณมากๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัครเดช ไม้จันทร์ (2559) ที่กล่าวว่า คุณภาพงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้ง เครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลาอยู่ในระดับมาก เจ้าของสถานประกอบการให้ความสำคัญในการปรับปรุงปัจจัยในการทำงานเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

5. ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากข้าราชการในองค์กรรู้สึกยินดี หากได้รับมอบหมายงานที่มากกว่าผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งเดียวกันและงานที่ท่านทำมีความท้าทาย มีคุณภาพและสร้างคุณค่ากับองค์กร ซึ่งช่วยให้ท่านได้เรียนรู้และมีประสบการณ์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปริศนา พิมพา (2559) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนมมีปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน

6. ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมการปฏิบัติงานที่ดี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก สถานที่ทำงานของมีสภาพแวดล้อมทั่วไปในห้องทำงานมีความสะอาด สงบ เหมาะสม ปลอดภัยในการปฏิบัติงาน คือ อากาศ แสงสว่าง ความสะอาด และเป็นสัดส่วน พร้อมกับมีอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่มีคุณภาพ เหมาะสมเพียงพอต่อการสนับสนุนการให้บริการประชาชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1 ด้านเวลา องค์กรควรให้ความสำคัญกับการวางแนวทาง และกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานที่ช่วยสนับสนุนงานให้เสร็จทันต่อเวลาในบางวันที่อาจมีประชาชนมาใช้บริการมากให้เกิดความชัดเจนและสมดุลให้มากยิ่งขึ้น

2 ด้านทรัพยากรเทคโนโลยี องค์กรควรมีการให้ความรู้แก่บุคลากรให้ตระหนักและกระตุ้นให้ผู้อื่นใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้นเพื่อให้คำนึงถึงการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร เช่นเงิน วัสดุ เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3 ด้านคุณภาพงาน องค์กรควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรนั้นสามารถนำความรู้ความสามารถมาประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์มาใช้ในการทำงานเพื่อให้งานมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้วิธีการอบรม ศึกษาสัมมนาดูงาน โปรแกรมงาน และสอนการใช้อุปกรณ์สำนักงาน เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ความชำนาญให้แก่บุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานด้วยความสำเร็จและมีคุณภาพ

4 ด้านปริมาณงาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดความสมดุลของปริมาณงานและภาระตำแหน่งให้มีความเหมาะสมโดยการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญของงาน ให้บุคลากรสามารถเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับกระบวนการปฏิบัติงานเข้าด้วยกันได้

5 ด้านความรับผิดชอบ องค์กรควรวางแนวทางให้แก่ผู้บังคับบัญชาให้ผู้ปฏิบัติงานนั้นมีอิสระในความคิด การตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบให้มากขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน และเพื่อผลักดันให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น พยายามหาวิธีป้องกัน และวิธีแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดได้

6 ด้านสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรมีการปรับปรุงสถานที่ทำงาน ให้มีมาตรการความสะอาด สะดวกและความพร้อมในการทำงาน และรวมไปถึงสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้บุคลากรมีความรู้สึกผ่อนคลาย และปลอดภัย

เอกสารอ้างอิง

[1] ครรชิต สลับแสง, “*ปจจัยที่มีอิทธิพลตอประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามโครงการใชจายเงิน อุดหนุนหมู่บ้านของคณะกรรมการหมูบานอาสาพัฒนาและปองกันตนเอง*,” วิทยานิพนธ์ รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร, กรุงเทพฯ, 2560.

[2] จิรุตม์ วิศาลจิตร, “*ข้อมูลอัตรากำลังบุคลากรกรมการขนส่งทางบก*,” กรมการขนส่งทางบก, กรุงเทพฯ, 2564.

[3] ปริศนา พิมพา, “*ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม* ,” วิทยานิพนธ์ รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา, 2559.

[4] เพ็ญแข ศิริวรรณ และคณะ, “*สถิติเพื่อการวิจัย,*” เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัลพับลิเคชั่น, กรุงเทพฯ, 2551.

[5] อรสุดา ดุสิตรัตนกุล, “*ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร* ,” วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา, 2560.

[6] อัครเดช ไม้จันทร์, “*ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรม ติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา*,” วิทยานิพนธ์ รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา, 2560.

[7] อัญชลี จอมคำสิงห์, “*ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกองการเจ้าหน้าที่กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย*,” มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ, 2559.

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จังหวัดนครปฐม

Transformational leadership and personnel performance Bang Pla Subdistrict Administrative Organization Nakhon Pathom

พรเทพ สูติปัญญา [1] , ผกากรอง ชุติกุลวรนันท์ [2]
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, pakakong.c@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล บางปลา จังหวัดนครปฐม เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่มีลักษณะ ประชากรศาสตร์แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน ใช้การทดสอบแบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้วิธี Least Significant Difference ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำหลัก: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Abstract

The objective of this research was to study the level of opinions on transformational leadership and performance of personnel of the Bang Pla Subdistrict Administrative Organization, Nakhon Pathom Province. Compare the levels of opinions regarding transformational leadership and performance of personnel with different demographic characteristics. Using a questionnaire as a research tool from a sample of 175 people, a one-way analysis of variance test was used using the Least Significant Difference

method. The results of the research found that 1) the level of opinions regarding transformational leadership of executives and Work efficiency of personnel Overall and each aspect was at the highest level. 2) Results of comparing demographic characteristics with the level of opinions regarding executives' transformational leadership. Overall there is no difference. and the results of comparing demographic characteristics with the level of opinions regarding personnel performance. Classified by duration of work Overall different Statistically significant at the 0.05 level and 3) The relationship between transformational leadership and personnel performance is in the same direction at a relatively high level. Statistically significant at the 0.01 level.

***Keywords**:* transformational leadership, performance

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จำเป็นจะต้องมีผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้นำในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี จึงเห็นได้ว่าผู้นำจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง การบริหารงานใด ๆ ที่จะเกิดประสิทธิผลต่อองค์การ ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำกระจายความรับผิดชอบ อย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานของตน ผู้นำในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงจึง มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาวะผู้นำให้เหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยต้องสามารถปรับตัว และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้อย่างเหมาะสมกับทุก โดยให้บุคลากรร่วมมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ ผู้นำจะต้องมีความสามารถที่จะสร้างขวัญ และกำลังใจให้ผลปฏิบัติงาน มีความศรัทธาในหน่วยงาน เกิดความรู้จักเสียสละเพื่องาน บุคลากรจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์การให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังนั้น ถ้าการปฏิบัติงานของบุคลากรหากไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลกระทบทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์การได้ ผู้นำจึงจำเป็นต้องคิดค้นหรือพัฒนาวิธีการต่างๆ ใช้ความรู้ความสามารถของตน ทำให้บุคลากรขององค์การมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นได้นำไปปรับปรุงพฤติกรรมการบริหารงานของตนในส่วนที่ต้องปรับปรุงหรือพัฒนา ให้สามารถบริหารจัดการองค์การได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อพัฒนาองค์การต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม

2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล บางปลาจังหวัดนครปฐม

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม ที่มีลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม ที่มีลักษณะประชากรศาสตร์แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม

2. เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนักวิจัยที่มีความสนใจศึกษางานวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสำหรับการศึกษาต่อไปในอนาคต

แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

แบส และอโวลีโอ (Bass and Avolio, 1994) ได้เสนอโมเดลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน และผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไล่สู่ระดับขึ้น และศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การจูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขา ไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์การ หรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน หรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบ พฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ คือ

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence or Charisma Leadership: Or CL) หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานกัน ผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องการเลียนแบบผู้นำของเขา สิ่งที่ผู้นำต้องปฏิบัติ เพื่อบรรลุถึงคุณลักษณะนี้ คือ ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม ผู้นำจะมีความสม่ำเสมอมากกว่าการเอาแต่อารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤติ ผู้นำเป็นผู้ที่ไว้ใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้นำจะเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูง ผู้นำจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น และเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม ผู้นำจะแสดงให้เห็นถึงความเฉลียวฉลาด ความมีสมรรถภาพความตั้งใจ การเชื่อมั่นในตนเอง ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของเขา ผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดี และความมั่นใจของผู้ตาม และทำให้ผู้ตามมีความเป็นพวกเดียวกันกับผู้นำ โดยอาศัยวิสัยทัศน์และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ผู้นำแสดงความมั่นใจช่วยสร้างความรู้สึก เป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ผู้ตามจะเลียนแบบผู้นำและพฤติกรรมของผู้นำ จากการสร้างความมั่นใจในตนเอง ประสิทธิภาพและความเคารพในตนเอง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงรักษาอิทธิพลของตนในการบรรลุเป้าหมายและปฏิบัติภาระหน้าที่ขององค์การ

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation: IM) หมายถึง การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายในการให้ ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (Team Spirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะทำให้ผู้ตามสัมผัสกับภาพที่งดงามของอนาคต ผู้นำจะสร้างและสื่อความหวังที่ผู้นำต้องการอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการอุทิศตนหรือผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้นำจะแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามพัฒนาความผูกพันของตนต่อเป้าหมายระยะยาว และบ่อยครั้งพบว่าการสร้างแรงบันดาลใจนี้เกิดขึ้นผ่านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญาโดยการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และกระตุ้นให้พวกเขาสามารถจัดการกับปัญหาที่ตนเองเผชิญได้ ส่วนการกระตุ้นทางปัญหาช่วยให้ผู้ตามจัดการอุปสรรคของตนเอง และเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulating: IS) หมายถึง การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิมเพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ มีการตั้งสมมติฐาน การเปลี่ยนกรอบ (Reframing) การมองปัญหา และการเผชิญกับสถานการณ์เก่า ๆ ด้วยวิถีทางแบบใหม่ๆ มีการจูงใจและสนับสนุนความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพิจารณาปัญหาและการหาคำตอบของปัญหา มีการให้กำลังใจผู้ตามให้พยายามหาทางแก้ปัญหาด้วย วิธีใหม่ๆ ผู้นำมีการกระตุ้นให้ผู้ตามแสดงความคิดและเหตุผล และไม่วิจารณ์ความคิดของผู้ตามแม้ว่ามันจะแตกต่างไปจากความคิดของผู้นำ ทำให้ผู้ตามรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งท้าทายและเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน โดยผู้นำจะสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามว่าปัญหาทุกอย่างต้องมีวิธีแก้ไข แม้บางปัญหาจะมีอุปสรรคมากมาย ผู้นำจะพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างได้จากความร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทุกคน ผู้ตามจะได้รับการกระตุ้นให้ตั้งคำถามต่อค่านิยมของตนเอง ความเชื่อและประเพณี การกระตุ้นทางปัญญาเป็นส่วนที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของผู้ตามในการที่จะตระหนักเข้าใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองชนิดของการกระตุ้นทางปัญญา

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration: IC) ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่า และมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตาม ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสัมฤทธิ์และเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของ การให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็น และความต้องการ การประพฤติของผู้นำแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น บางคนได้รับกำลังใจมากกว่า บางคนได้รับอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่า บางคนมีมาตรฐาน

ที่เคร่งครัดกว่า บางคนมีโครงสร้างงานที่มากกว่า ผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทาง และมีการจัดการด้วยการเดินดูรอบ ๆ (Management by Walking Around) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว ผู้นำสนใจความกังวลของแต่ละบุคคล เห็นปัจเจกบุคคลเป็นทั้งคน (As a Whole Person) มากกว่า เป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ผู้นำจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเอาใจเขามา ใส่ใจเรา (Empathy) ผู้นำจะมีการมอบหายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตาม เปิดโอกาสให้ ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ผู้นำจะดูแลผู้ตามว่าต้องการคำแนะนำการสนับสนุน และการช่วยให้ก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่ โดยผู้ตามจะไม่รู้สึกว่าเขากำลังถูกตรวจสอบ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่ผู้นำพยายามเปลี่ยนแปลงผู้ตามให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความไว้วางใจ เกิดความจงรักภักดีและเชื่อถือในตัวผู้นำเกิดความคล้อยตาม พยายามแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบและยอมอุทิศตนเพื่อองค์กร ดังนั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีจึงต้องมีความสามารถในการจูงใจคนให้ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ ส่งเสริมลูกน้องให้ได้แสดงออกถึงความรู้สึกความสามารถให้มีโอกาสพัฒนาตนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ต้องสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่อบอุ่น

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลมักจะขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัย คือ แรงจูงใจ (Motivation) และความสามารถ (Ability) ซึ่งเป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อพฤติกรรมการทำงาน แรงจูงใจของ บุคคลขึ้นอยู่กับความต้องการของบุคคล และความต้องการเป็นผลของร่างสภาพทางกาย (Physical Condition) ได้แก่ บุคลิกภาพ ทัศนคติและสภาพของสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ (Social Condition) ได้แก่ บรรยากาศในการทำงาน การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ส่วนความสามารถของบุคคลเป็นผลมาจากความสามารถทางสมอง การศึกษา ประสบการณ์และการฝึกอบรม นอกจากนั้น การศึกษาบางส่วนยังมีการศึกษาพฤติกรรมการทำงานจากผลการปฏิบัติงานทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพรวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การขาดงาน การมาทำงานช้า การลา และการเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

แนวคิดของปีเตอร์สัน และโพว์แมน (Peterson and Plowman, 1953) สรุปองค์ประกอบของประสิทธิภาพไว้ 4 ข้อด้วยกัน คือ

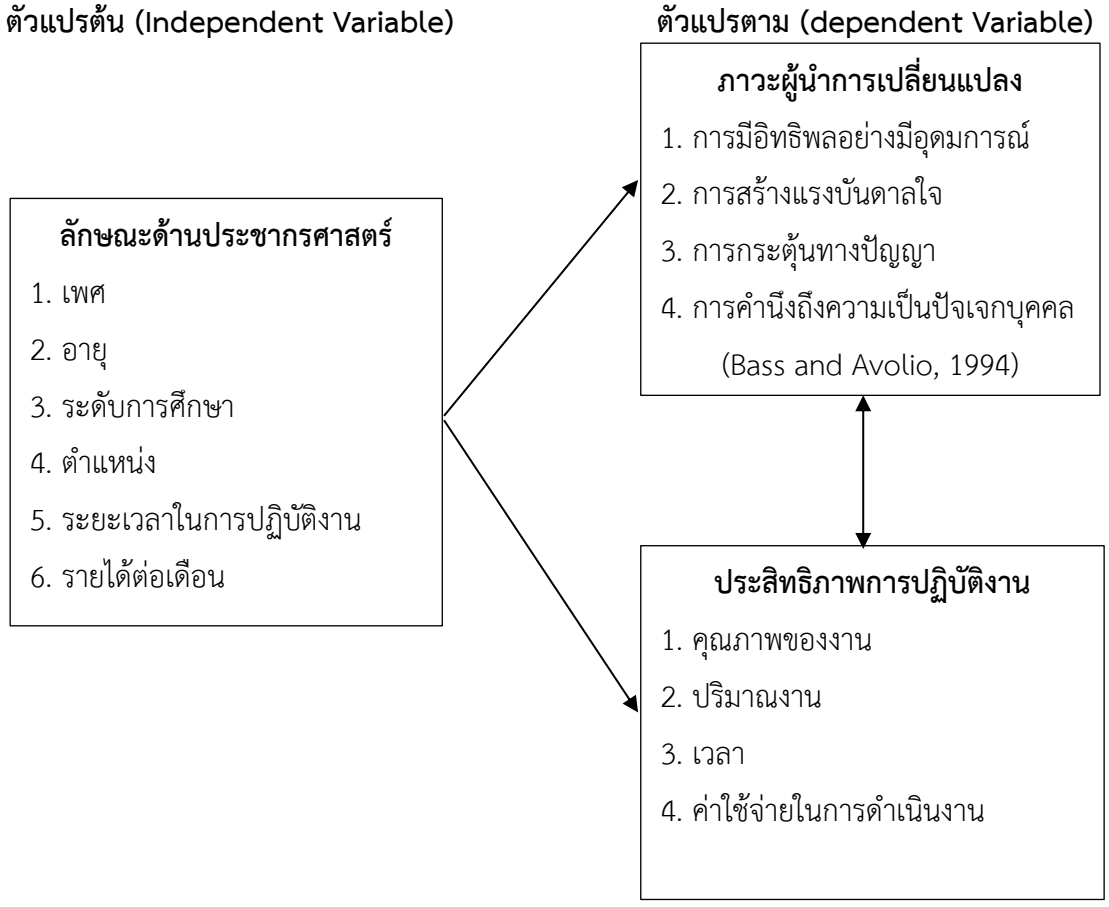
1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีคุณภาพสูง คือผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจผลการทำงานมีความถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว นอกจากนี้ผลงานที่มีคุณภาพควรก่อเกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสร้างความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการ

2. ปริมาณงาน (Quantity) งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงานโดยผลงานที่ปฏิบัติได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดในแผนงานหรือเป้าหมายที่บริษัทวางไว้และควรมีการวางแผนบริหารเวลา เพื่อให้ได้ปริมาณงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการ เหมาะสมกับงานและทันสมัย มีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น

4. ค่าใช้จ่าย (Costs) ในการดำเนินงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการคือจะต้องลงทุนน้อยและให้ได้ผลกำไรมากที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนการผลิต ได้แก่การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ้มค่าและเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้นำแนวคิดทฤษฎีของปีเตอร์สัน และโพว์แมน (Peterson and Plowman) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไว้ 4 ประการ คือ คุณภาพของงาน ปริมาณของงาน เวลา และค่าใช้จ่าย ซึ่งมีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมาปรับเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาจากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม คือ พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ตามภารกิจ และ

พนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 300 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จึงได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาใน ครั้งนี้ จำนวน 175 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร จัดทำแบบมาตราส่วน ประมาณ 5 อันดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคคลากร จัดทำแบบมาตรส่วน ประมาณ 5 อันดับ และ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะทั่วไป โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย จำนวน 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งค่า IOC ที่ได้เท่ากับ 0.87 เป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพพร้อมสำหรับใช้สอบถามในงานวิจัย ไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาทดสอบ หาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 โดยมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert, 1967) กำหนดคะแนนในแต่ละอันดับ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมาก
3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อย
1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเก็บรวบรวมข้อมูลครบ 175 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ และวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ 2) การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test และ One-way ANOVA กรณีพบความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 175 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 72.60 อายุส่วนมากอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่อายุงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 และส่วนมากมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0

ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.45	.57	มากที่สุด	1
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.41	.60	มากที่สุด	2
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.37	.65	มากที่สุด	4
ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	4.40	.72	มากที่สุด	3
ภาพรวม	**4.41**	**.64**	**มากที่สุด**	

จากตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.41, SD = .64) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.45, SD = .57)รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.41, SD = .60) และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.40, SD = .72) ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับ
ด้านคุณภาพงาน	4.43	.56	มากที่สุด	2
ด้านปริมาณงาน	4.34	.59	มากที่สุด	4
ด้านเวลา	4.44	.79	มากที่สุด	1
ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	4.40	.57	มากที่สุด	3
ภาพรวม	**4.41**	**.63**	**มากที่สุด**	

จากตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.41, SD = .63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.44, SD = .79) รองลงมา คือ ด้านคุณภาพงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.43, SD = .56) และด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.40, SD = .57) ตามลำดับ

การเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามตำแหน่งงานโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การเปรียบเทียบปัจจัยคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐมจำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐมจำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐมจำแนกตามตำแหน่งงานโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐมจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยบุคคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านคุณภาพของงานน้อยกว่าบุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 – 5 ปี บุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี และบุคคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป และบุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านปริมาณงาน น้อยกว่าบุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี

6. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐมจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จังหวัดนครปฐม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง		ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน				
		คุณภาพของงาน	ปริมาณงาน	เวลา	ค่าใช้จ่าย	รวม
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	Pearson Correlation	.75**	.68**	.58**	.72**	**.69****
	Sig (2-tailed)	.00	.00	.00	.00	**.00**
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	Pearson Correlation	.75**	.70**	.48**	.68**	**.72****
	Sig (2-tailed)	.00	.00	.00	.00	**.00**
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	Pearson Correlation	.67**	.68**	.39**	.64**	**.68****
	Sig (2-tailed)	.00	.00	.00	.00	**.00**

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง		ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน				
		คุณภาพของงาน	ปริมาณงาน	เวลา	ค่าใช้จ่าย	รวม
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	Pearson Correlation	.57**	.58**	.59**	.59**	**.58****
	Sig (2-tailed)	.00	.00	.00	.00	**.00**
รวม	**Pearson Correlation**	**.75****	**.73****	**.40****	**.70****	**.75****
	Sig (2-tailed)	**.00**	**.00**	**.00**	**.00**	**.00**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีอายุงาน 10 ปีขึ้นไป และรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท 2) ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม มีประเด็นที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญามาศ แดงสีดา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มากสุด ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวพรรณ ไพฑูรย์ และ ธนายุ ภู่วิทยาธร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้จัดการสาขา บริษัท อาคเนย์ ประกันภัย จำกัด (มหาชน) พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานระดับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสูงสุด

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม ตามความคิดเห็นของบุคคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านประชากรศาสตร์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจังหวัดนครปฐม ตามความคิดเห็นของบุคคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปุณิกา มโนรมย์ และ ธัญนันท์ บุญอยู่ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานธุรกิจขายวัสดุก่อสร้างขนาดใหญ่ในเขตบางกรวย พบว่าปัจจัยด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่ปฏิบัติในระยะเวลาต่างกันนั้น ส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ต่างกัน ทำให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร อินทุสมิต พจนีย์ มั่งคั่ง และ กัญภร เอี่ยมพญา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เช่น ความพึงพอใจในการทำงาน ความจงรักภักดีต่อองค์การ หรือความผูกพันต่อองค์การ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

[1] จิราพร อินทุสมิต และคณะ, *“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน,”* กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2565.

[2] ธัญญามาศ แดงสีดา, *“ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1,”* กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกริก, 2565.

[3] ปุณิกา มโนรมย์ และคณะ, *"การรับรู้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อประสิทธิภาพ ในการทำงานของพนักงานธุรกิจขายวัสดุก่อสร้างขนาดใหญ่ในเขตบางกรวย จังหวัดนนทบุรี," ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 2564.

[4] พิธุวรรณ กิติคุณ, "*การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สำนักวิชาการ กลุ่มงานบริการวิชาการ 1*," กรุงเทพฯ, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2563.

[5] แพรวพรรณ ไพฑูรย์ และคณะ, "*ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้จัดการสาขา บริษัท อาคเนย์ประกันภัย จำกัด*," สุราษฎร์ธานี, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2564.

[6] มนตรี แก้วสุริยะ, *ประสิทธิภาพการจัดหาพัสดุเชียงใหม่*, เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2565.

[7] Bass, B. M, "*Transformational Leadership Development*."PllaAllto, CA , Consulting Psychologists Press, 1994.

[8] Cohen J.W, "*Statistical power analysis for the behavioral sciences 2nd edn,Hillsdale*," NJ, Lawrence Erlbaum Associates, 1988.

[9] Likert R, "*The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbeic*," Attitude Theory and Measurement, New York, Wiley & Son, 1967.